

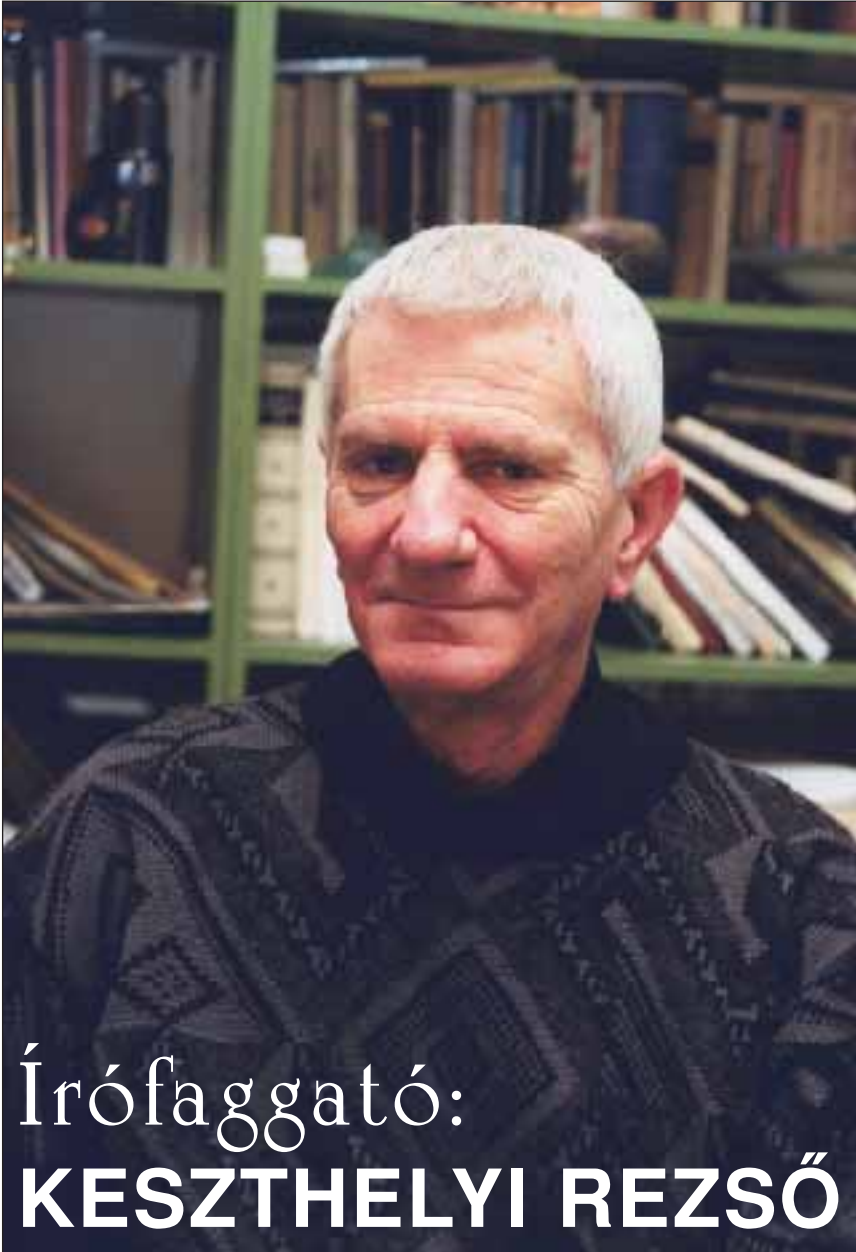
KÖNYV

96 Ft

III. ÉVFOLYAM 6. SZÁM • 1999. MÁRCIUS 25.

HÉT

KULTURÁLIS KÉTHETILAP

Beszélgetés
Puskely Máriával

Interjú
Kiss Gáborral
Szántó György Tiborral

Kertész Ákos:
OKLEVELES OKOSOK

Nyerges András
Olvasószemüveg

Sikerlista

Könyvajánló

Írófaggató:
KESZTHELYI REZSŐ

ZSIGÓNÉ KATI népi iparművész vezeti be a gyerekeket a **HÚSVÉTI TOJÁSFE-
TÉS** titkaiba **március 28-án** 11-től 13 óráig a Libri Europark Könyvesboltban (1191
Bp., Üllői út 201.), 14-től 17 óráig a Libri Mammut Könyvesboltban
(1024 Bp., Retek u. 2.) és **március 30-án** 15-től 18 óráig
a Libri kecskeméti Pólus Róna Könyvesboltjában.

Könyvbemutató a FÓKUSZ-ban

Február 25-én mutatta be hosszú évtizedek fordítás-szerkesztői munkájának néhány válogatott gyöngyszemét Borbás Mária, az Európa Könyvkiadó szerkesztője a Fókusz Könyvárúházból, számos érdeklődő előtt. „A bűnbak bégetése, avagy gyöngyszemek a papírkosárból” nem kis derűsége

get okozott mindenkinek, aki belapozott már ott helyben. Ahogy a – nem ritkán neves – betűvetők átültettek nyelvünkre, inkább már csak rutinból egy-egy klasszikust, talán igazán oda sem figyelve „nyelvszerűtlenségükre”, s ahogy ezeket mély komolysággal interpretálta a hallgatóság

Helyei László színművész. A „Füzet” (akkoriban az Európa munkatársai emlegették így) most közkinccsé vált: Borbás Mária válogatásában, Kelemen István szellemes illusztrációival bárkinek szerethet jó néhány derűs perccel.

F. A.

Nyit a Kis Magiszter

Megszűnt a Városház utcai Magiszter könyvesbolt, de nem szűntek meg a benne dolgozó könyvesek. Nagy Zoltán, Jankovics Péter és Blonszki László a Balassi Kiadó április elején nyíló új könyvesboltját működtetik majd a belvárosi Ma-

gyar utca 40-ben. A Kis Magiszter választéka hasonló jellegű lesz a Magiszteréhez: tudományos könyvek, szótárak, az Akadémiai Kiadó könyvei és ami ritkaságszámba megy könyvesbolti forgalmazásban, árusítani fogják a magyaror-

szági múzeumok kiadványait. Hogy ilyen kiadványok iránt érdeklődő olvasóink dolgát megkönnyítsük, közöljük a Kis Magiszter április elejétől élő telefonszámait: 327-7796, 327-7797, és az új könyvesbolt dolgozóinak sok sikert kívánunk.

„Szolgálati” közlemény

Ezúton is értesítjük hirdetőinket, hogy hirdetési díjainkat minimális mértékben, 12,5 százalékkal emelni kényszerültünk.

KÖNYVET KERES – KÍNÁL? LAPUNKBAN INGYENESEN HIRDETHET!

(CSAK MAGÁNSZEMÉLYEK, SAJÁT CÉLJUKRA.)
HIRDETÉSFELVÉTEL A SZERKESZTŐSÉGBEN:

1114 BUDAPEST, KANIZSAI UTCA 41. TEL./FAX: 466-0703

KÖNYVET KÍNÁL

Eladnám az alábbi könyvet:

Lo Duca: „Manuel des confesseurs” et Krafft-Ebing en bandes dessinées.
Collection vertiges graphiques (Paris, 1982.)
21 x 27 cm-es 368 old. + 16 old. színes mell.
1380 fekete-fehér ábra.

Írnyár: 5000 Ft

Bálint László 2660 Balassagyarmat, Madách-liget 13.
(Tel.: 35/311-264)

KÖNYVET KERES

Megvételre keresi:

Nemeskürty István: A képpé varázsolt idő, Mozgóképtől a filmművészetig és *Georges Sadoul: A filmművészet története* (1959) c. könyveket **Földvári László** 6800 Hódmezővásárhely, Andrassy u. 1. IV. em. 40. Tel.: 62/245-095.

Schulz: **Köbe zárt fájdalom** c. kötetét keresi **Fried Alice**: 66/30/977-5554

A Park Kiadó, a Raabe Klett (Matúra) és az Útmutató könyveinek kizárólagos terjesztője

Ismeretterjesztő könyvek és kötelező olvasmányok nagy választékban többek között a következő kiadóktól:

Akadémiai * Alexandra * Animus * Bagolyvár * Biográf * Cartographia * Computer Books * Corvina * Edusoft * Európa * Édesvíz * Falukönyv-Ciceró * Generalpress * Glória * Háttér * Holló és Társa * Holnap * Kairosz * Kossuth * K. u. K. * Lexika * Magyar Könyvklub * Medicina * Móra * Műszak * Műszaki * Officina Nova * Osiris * Palatinus * Panem * Passage * Pro Pannónia * Reader's Digest * Seneca * Springer Hungarica * Subrosa * Szultán * Talentum * Trivium * Unikornis * Vince (Kulturtrade)

Ezúton értesítjük tisztelt partnereinket, hogy 1999-ben új helyen, színvonalasabb kiszolgálással, az ediginél nagyobb és szebb környezetben állunk rendelkezésükre, közel 800 négyzetméteren, mellette korlátlan raktározási lehetőséggel.

Új címünk:

1158 Budapest, Késmárk u. 9.
Danubiasped raktárház (volt Agrotek)

Új telefonszámaink:
417-3438, 417-3439, 417-3441.
NetCity internetcím: necity.hu

Nyitva tartás:

Hétfőtől-csütörtökig: 8⁰⁰-17⁰⁰-ig
Pénteken: 8⁰⁰-16⁰⁰-ig

KÖNYVHÉT

Megjelenik kéthetente

Ára: 96 Ft
Előfizetési díj:
2400 Ft egy évre

Kiadja: Kiss József
Könyvkiadó,
Kereskedelmi és
Reklám Kft.

Szerkesztőség, hirdetés-
felvétel, előfizetés:
1114 Budapest,
Kanizsai u. 41.
Telefon/fax: 466-0703
Telefon: 209-1875

Felelős kiadó
és szerkesztő:
Kiss József
Főszerkesztő-helyettes:
Csokonai Attila
Lapmenedzser:
Könyű Judit
Művészeti vezető
Szabó J. Judit

Szedés, tördelés:
Recent Stúdió

Nyomás: Szikra
Lapnyomda Rt.
Felelős vezető:
Lendvai Lászlóné
vezérigazgató

ISSN 1418-4915

A hirdetésekben
közöltekért a kiadó és
a szerkesztőség nem
vállal felelősséget

Terjeszti árusításban
a HÍRKER Rt.,
az NHE Rt., a Kiadói
Lapterjesztő Kft.,
a Bibliofil Kft.,
a Libri Kft.,
a Lira és Lant Rt.

PUSKELY MÁRIÁVAL

beszélget Nádor Tamás

A Miasszonyunkról nevezett Szegény Iskolanővérek egyike, vagyis ifjak közt végzi, a szerzetesi erények – szegénység, tisztaság, engedelmisség – jegyében szolgálatát. Istennel beszél róluk, Istenről vált velük szót, csakugyan karizmával. Az evangélium eszményeinek örökös vonzásában, mások kibontakozását boldogan szorgalmazva. Így hát Kordia nővér nagyszerű nevelő, kitűnő kutató, és – kétezer év szerzetességének számlálhatatlan dokumentumát kifaggató, egybegyűjtő – nagy tér- és időutazó.

– Dióbjéletrajzát szeretném kérni, amennyiben az Ön hitében, hivatásában, életformájában van az embernek személyes, közfigyelembe bocsátható története. Mikor, hol, mit, miért csinált?

– „Munkáskáder” és tősgyökeres kispesti vagyok. Vagyis szegény családban, fővárosunk jellegzetes külső kerületében nevelkedtem. Négy elemi az Angol-kisasszonyoknál, nyolc gimnáziumot a Knézits utcai Margit Intézetben, illetve (későbbi nevén) a Patrona Hungariae Gimnáziumban végeztem. A rendek felosztásáig az Isteni Szeretet Leányai tanítottak, aztán (állam-egyház megegyezésre), 1950-tól a Miasszonyunkról nevezett Szegény Iskolanővérek. A bölcsészkar magyar szakára készültem, de bár tiltakoztam – mint „munkás származású” jó tanulót – elirányítottak orosz szakra. Nagyon megszerettem ezt az irodalmat, hiszen eljuthattam mélységeiig. De mihelyt lehetőségem adódott, azonnal elvégeztem a magyar–latin szakot is. 1957 őszén, még egyetemistaként beléptem az Iskolanővérek kongregációjába. Nyolc évig tanítottam debreceni iskolákban, majd amikor 1968-ban az ÁEH megvonta tőlem a tanítási engedélyt, 1969-ben kimentem rendünk római központi házába. Hosszabb időt töltöttem Franciaországban, fél évet Távol-Keleten. Rómába visszakérülve a Vatikáni Rádió magyar adásainak munkatársa lettem, ott dolgoztam tizenegy évig. 1975-től jelentek meg magyar nyelvű könyveim. 1990-ben jöttem haza, itthon is publikáltam, gimnáziumunkban latint és franciát tanítottam. Két éve egyetemen szerzetességtörténetet adok elő.

– Miként illeszkedik tudományos és oktatói munkásságába a Kétezer év szerzetessége című mű? Az enciklopédikus-lexikális teljesség közelítése milyen magasabb minőségű látásra, gondolkodásra képesíthet?

– Rómában a Teresianum Pápai Egyetemen tanultam tovább. Érdeklődésem főként a spiritualitás és a szerzetességtörténetre irányult. Több nyelvet megtanultam, kutatásaim érdekében beutaztam Európát, megírtam Amerikát. Rendi központokban tanulmányozhattam a legértékesebb forrásokat. Mindenütt elmondtam: magyar vagyok, ez és ez érdekel. Látogatásom után rendszerint bőrröndnyi könyvvel bocsátottak útra. Így egyedülálló szerzetestudományi könyvtárt sikerült megépítenem. E tárgyú külföldi publikációim után 1990-ben, már idehaza közreadtam Szerzetesek című kötetemet. Az itthoni tájékozatlanságban, úgy vélem, nagy szükség volt rá. Negyed század kutatómunkájának eredménye most egybeállt a Kétezer év szerzetessége című enciklopédiában. Sok külföldi és hazai könyvtár ismeretanyagát foglaltam bele, reménykedve abban, hogy erkölcsileg, fizikailag, idegileg olyannyira lepusztult, önazonosságát kereső társadalmunkban végre hiteles történeti és jelenkori képet rajzolhatok erről a világról. Bizakodva: talán ez a munka is segíthet korunk emberének újra megragadni a szellemi-lelki mélyben rejlő gyökereket, felfakasztani tiszta vízű forrásokat, amelyek elődeit évszázadokon át éltették. Nincs ebben semmiféle eljámborított szöveg. Csak adatok, tények, történelmi dátumok, történetek, bizonyítható összefüggések

könyve ez. Ökumenikus enciklopédia: a szócikkek felölelik a katolikus, protestáns, anglikán és ortodox szerzetesség világtörténetét. A kezdetektől napjainkig. Megismerttet kiemelkedő rendalapítók személyiségével, tisztáz alapvető fogalmakat, forrás- és regulaszövegeket, és hét nyelvű gazdag irodalomjegyzéket is közöl. Kiemelten foglalkozik a kevésbé ismert női szerzetességgel. Szakkönyv ez szakembernek, kézikönyv más érdeklődőknek. Létrehozása lehetetlen vállalkozásnak tetszett, kivált egy személy számára. De hát nekem lehetőségem nyílt erre, s e szolgálatra szívesen kapható „megszállott” voltam és vagyok.

– Proféták, Krisztus tanítványai, szüzek, remeték, vértanúk sokaságának egyik kései követője lett Ön is, ahogyan fogalmaz: „váratlan hívásra”. Miért volt ez a hívás váratlan, és miért volt mégis természetes?

– Amikor a szerzetességről beszélélek, azt mondom hallgatóimnak: Isten nélkül nem érthető! S kérem őket, munkahipotézisként fogadják el Isten létét, s így számukra is több minden világossá válhat. Mert a szerzetesi lét: misztérium, nem lehet teljesen megmagyarázni. Az egyik ember házasságra kap hívást, a másik Istennel kötendő örök szeretetszövetségre. Ez utóbbi éppannyira váratlan és csodálatos, s mindig megmarad misztériumnak, mint amennyire a szerelem is váratlanul tör arra, akit kiválasztott magának. A szerelmesnek a családi, a szerzetesnek a radikális Krisztuskövetés útja nyílik meg ekképpen.

– A laikus gyakran idegenkedéssel vegyes tisztelettel szemléli a számára „világtól elrugaszkodott”, vagy legalábbis külön világban élő szerzeteseket. Milyen a mai szerzetesélet valójában?

– Idegenkedéssel az tekint ránk, akinek érthetetlen, miért is kap valaki ilyen jellegű hívást. Pedig már ez vezérelte Krisztus tanítványait, amikor Őt követték, s a kiválasztott egyiptomi erre a hívó szóra indult remeteéletébe. Szegényen él a szerzetes: semmije sincsen. Azt is tudja: ami benne jó, az Istené, ami

rossz, az a sajátja. Morális szegénység ez a szó mély értelmében, azt jelenti: amim van, mindazt kaptam. A szerzetes tisztasága voltaképp az említett, Istennel kötött örök szeretetszövetség. Engedelmissége sem „vak”, hanem azt jelzi: közösen keresik Isten tetszését, együtt építik az ő országát. A szerzetes kiteljesedett, boldog, krisztusi ember. Magam is tapasztaltam: már ezen a földön százan nyit kaptam, mint amennyit különben elnyerhettem volna. Nagy szegénységből jöttem, mégis szellemileg, fizikailag bejárhattam a fél világot. Alkotó emberként szolgálhattam, mindenféle nővértársakat találtam, s élhettem közöttük, testvéri kapcsolatban.

– A köznapi ember létét bizonytalanság és bizonyosság tagolja. Erkölc szabályozza, visszafogja, eligazítja, ösztön eltérítheti, vagy épp ellenkezőleg: jó irányba vezérelheti. Am kétehyei mindvégig meggyötrik. Mit kezd kétségeivel a szerzetes?

– A szerzetesnek éppúgy szembesülnie kell a világban működő sötét hatalmakkal, mint bárkinek. És az emberi gonoszság olykor emberfeletti. Megmagyarázhatatlan. Világunkban is folyik Isten és a személyes gonosz harca. Ennek láttán persze, bennünket is elfog néha a csüggedés. Ám a szerzetesben mindig van annyi reménytartalék és realizmus, hogy tudja: Isten bárminemű gonosznál erősebb. Vértanúk utóda a szerzetes, bizakodásának, emberszeretetének nincsenek határai. Életeszménye, célja és boldogsága a keresztre feszített Krisztussal való azonosulás, a Krisztus örök szeretetében való részesedés. Hogy is lehetnének a világtól elvonultak, elszakadtak, amikor Krisztussal együtt szívünkben hordjuk az egész világot!

Puskely Mária:

Kétezer év szerzetessége
Szerzetesség- és művelődéstörténeti enciklopédia

*Dinasztia Kiadóház Rt., 1998.,
1445 oldal*

*Ára: megrendelésre 4200 Ft
könyvesboltokban 5600 Ft*

SZÓTÁRT LAPOZGATOK ...

Halápy Ferenc interjúja Kiss Gáborral
a Magyar szókincstár – Rokon értelmű szavak, szólások
és ellentétek szótára főszerkesztőjével

Halápy Ferenc: Főszerkesztő úr, ennek az interjújának az idejét az Albertfalvai Helytörténeti és Iskolamúzeumban a „Magyar nyomtatott szótárak története” című kiállítás megnyitóján egyeztetjük. A kiállításon 14 tematikus tárlóban hozzáférhetőlegesen 350 régi és újabb szótár látható. Kosztolányi meghatározott szavai szerint ezekben a szótárakban benne van nyelvünk minden szava. Hány szó van nyelvünkben?

Kiss Gábor: Megmondhatatlan, hogy nyelvünkben hány szó van. Csak arra a kérdésre tudunk válaszolni, hogy hány szavunkat szótárhozták. A 1960-as évek elején megjelent hétkötetes Magyar értelmező szótárban 58.000 vastagbetűs címszó található. Az 1978-ban megjelent kétkötetes Magyar értelmező kéziszótár 68.000 szó jelentését magyarázza. Ezek szinkron – azaz csak egy adott korszak nyelvét leíró – köznyelvi szótárak, tehát nincsenek benne táj-szavak, nem találhatók meg benne nyelvünk már kihalt szavai, és nincsenek felsorolva bennük szakszavak.

Az MTA Nyelvtudományi Intézetében található archívális cédulagyűjteményt hatmillió cédula alkotja. A széles körű gyűjtést a magyar nyelv nagy szótára céljára kezdték meg több mint száz évvel ezelőtt. Ez a cédulagyűjtemény becslések szerint 550.000–600.000 magyar szóra ad példamondatot. Azonban meg kell jegyeznünk, hogy a szavaknak

Szótárt lapozgatok. Van-e a szótárnál gazdagabb, előbb, lelkesebb valami? Benne van a nyelvünk összes szava. Benne van a múltam, a jelenem és a jövőm. Benne van az életem. Benne van a halálom is. Benne van a sorsom. (Kosztolányi Dezső, Pesti Hírlap, 1929.)

majdnem a felét csak egyetlen példa illusztrálja.

A múlt század végén a természettudósból és műegyetemi tanárból lett szótárkészítő, Szily Kálmán vezetésével összeállítottak és megjelentettek egy Címszó-jegyzéket. Ez a jegyzék hét addig megjelent szótár 122.067 címszavát sorolja fel összesítve.

Az Akadémiai Kiadó által az 1960-as, 1970-es években megjelentetett kétnyelvű „nagyszótárak” (magyar–angol, magyar–német, magyar–orosz, magyar–francia, magyar–olasz, magyar–cseh) címszóállománya egyenként 80.000 és 120.000 szó között van. Azonban ha képzeteletben összefésülnénk ezeknek a kétnyelvű szótáraknak a címszóállományát, akkor a közös lista hozzávetőlegesen 250.000 magyar szót tartalmazna.

Hogy mit is tekintünk szótarozható magyar szónak, szakmai kérdés. Mert összetételekkel, továbbképzésekkel automatikusan és kissé erőltetetten, mesterségesen is alkothatunk új szavakat. Hiszen az egyik leggyako-

ribb szavunkból kiindulva ilyen továbbképzett szavakat alkothatunk: ember, embertelen, elembertelenedett, elembertelenedettségek.

Úgy vélem, nagy szükség lenne egy olyan egynyelvű új értelmező szótárra, amely mai nyelvünk 100.000 szavát értelmezi, és ugyanakkor nem halasztható egy 180.000–200.000 szó mozgását, jelentésváltozását bemutató történeti szótár elkészítése sem.

H. F.: Említette, hogy egyik leggyakoribb szavunk az ember szó. Ha a szavak előfordulásának „sikerlistáját” nézzük, mi a sorrend?

K. G.: Bármilyen furcsa, bár ha belegondolunk egyáltalán nem meglepő, hogy a szavak gyakoriságával a gyorsírók kezdtek el igazán komolyan foglalkozni az 1930-as években. A gyorsírók számára fontos volt a szavak gyakorisága, hiszen a rövidítések megalkotásánál fontos szempont volt ez. Éppen ezért Nemes Zoltán 1933-ban megvizsgálta a magyar parlamenti nyelv leggyakoribb szavait. A formaszavakat most nem említve,

a következő sorrendet kapta: *úr, nagy, kérdés, magyar, kormány, mond, miniszter.* Ugyanő pár évvel később, 1941-ben szóstatistikát készített egymillió szótagot felölelő újság-szövegek alapján: *magyar, nagy, pengő, év, kormány, mond, óra, új.* Anélkül, hogy túlságosan is messzemenő következtetéseket vonnánk le, érdemes az 1941-ben készített újsággyakorisági szólistát összehasonlítani Csirik Jánosnak 1986-ban készített, ugyan-csak újságok szavait feldolgozó listájával: *év, sok, jó, nagy, mond, idő, új, ember.* Az 1986-os listán, ha nem is szerepel az első szavak között, de előkelő helyezett a négyzetméter szó, mert Csirik János az újságok apróhirdetéseit is feldolgozta.

A magyar gépi nyelvészet – ma már számítógépes nyelvészetet mondanánk – egyik első apostola, Kelemen József vezetésével 1989-ben jelent meg az 1960-as, 1970-es évekből való irodalmi szövegrészleteket feldolgozó magyar szépprózai gyakorlati szótár. A feldolgozott szöveg mennyisége – ma a nagy memóriájú személyi számítógépek korában azt mondhatjuk, nem túl sok – 500.000 szó volt. Az irodalom leggyakoribb szavai: *mond, most, ember, lát, jó, nagy, kéz, néz.*

A gyakorisági listák fontosak a nyelvtanításban és a szótárak címszavainak kiválasztásánál is figyelembe kell vennünk őket.

H. F.: *A legtöbb ember a szótár szó jelentését a kétnyelvű szótárakkal azonosítja, hiszen iskoláinkban szinte csak az idegen nyelv oktatása során találkozik a tanuló szótárral. Pedig kívánatos lenne, ha az anyanyelvi nevelésnek részévé válna a szótárak és a kézikönyvek használatának gyakorlása. Mint a kiállításon is látjuk, az első kétnyelvű szótárunk Szenci Molnár Albert 1604-ben megjelent latin–magyar és magyar–latin szótára volt. Mikor jelentek meg más nyelvek két-nyelvű szótárai?*

K. G.: Az első nyomtatott szótár, amely magyar részt is tartalmazott, Pesti Gábor hatnyelvű, – latin, olasz, francia, cseh, német és magyar fogalomköri szótára, Bécsben jelent meg 1538-ban. 55 fogalomkörbe sorolva, mintegy 4000 magyar szót tartalmaz. 1595-ben jelent meg Velenében a számos technikai újdonságot, köztük az ejtőernyőt is papírra vető feltaláló, Verancsics Faustus ötnyelvű szótára, 5000-nél több magyar szóval. Ez a szótár az ábécébe rendezett latin szavak mellé sorolja fel az olasz, német, horvát, magyar szavakat.

A „nagy művet”, az első nyomtatott kétnyelvű szótárunkat, az ifjúként Károli Gáspár mellett a Vizsolyi Biblia nyomtatásánál segédkező Szenci Molnár Albert készítette el. Érdekességként említem meg, hogy Molnár Albert 1604-ben – Ember tragédiájából is ismert – Rudolf császárnak ajánlotta művét és személyesen vitte bemutatni a kész szótárt Prágába. A császárnál, hogy mielőbb bejusson, maga Kepler járt közbe. Rudolf, ha nem is bőségesen, de tisztességesen, 50 arany forinttal jutalmazta Szenci Molnár munkáját. A szótár latin–magyar része kétszer terjedelmesebb, mint a magyar–latin rész, hiszen Szenci előtt senki sem sorolta fel

és rendezte ábécébe a szótározható magyar szavakat. A szótár (reprint kiadásban is megjelent 1992-ben) szemléletesen mutatja be a XVI. és XVII. század fordulójának világát, világszemléletét. Meglepő, hogy milyen nagy mértékben tartalmaz utalásokat a klasszikus görög és római világra, megtudjuk például Achilles kocsisának nevét és számtalan görög, itáliai helynév található a szótárban. A szótár annak ellenére, hogy Amerika felfedezése után több mint száz évvel később keletkezett, a régi világképet tükrözi. Szenci szemérem nélkül tárgyalja a „kényes” szavakat, szinte a szabadszájúságtól sem riad vissza: *Eugium, gen. n. [a szűzbártya]: az asszonyi állat szemérem testének kapu bártyája, mely az Venus első ostromán rontatik el.* Szenci Molnár Albert szótárát – ma minden kiadó csak álmodik ilyenről – átdolgozásokkal évszázadokig használták, Pápai Páriz Ferenc 1708-ban, Bod Péter 1782-ben „igazított” rajta.

A latin–magyar szótárakat jóval később követik más nyelvek szótárai. Az első német–magyar, magyar–német szótárt Márton József készíti és jelenti meg 1799-ben. Magyar–francia szótár a múlt század közepén készül, magyar–olasz és magyar–angol szótár a múlt század nyolcvanas éveiben hagyja el először a sajtót. Korábban az angolul, franciául, olaszul tanulni vágyók német–angol, német–francia és német–olasz szótárakat használtak.

H. F.: *Egyre többet hallani ismét, hogy vége a Gutenberg galaxisnak. A magyar nyomtatott szótárak történetét bemutató kiállításon nézelődve is felvetődik a látogatóban: nagy-szerű szótárakat nyomtattak elődeink, de nekünk szükségünk van-e még a nyomtatott szótá-*

rakra az elektronizált, számítógépes szótárak korában?

K. G.: A nyomtatott könyv alakú és a számítógépesített, CD-alapú szótárak még sokáig párhuzamosan fognak együtt élni. Más helyen, más módon, más célra használjuk őket. Számítógépes szövegszerkesztő használata közben a gépi szótár használata a praktikus, de egy szó után nyomozva még mindig egyszerűbb levenni a polcra a szótárt és felütni, mint bekapcsolni ezért a gépet és elindítani egy adott szótárprogramot.

A gépi szótáraknak van egy többlet szolgáltatásuk a nyomtatott szótárakkal szemben, az, hogy bennük „keresztbe-kasul” kereshetünk, és nem csak úgy, mint a nyomtatott szótárakban, a címszavak mentén, lineárisan. Magasabb szintű, más dimenziójú szótárhasználat lehetséges így. Hallatlan nagy élmény, mikor egy számítógépes szótárban egy belső egységre, például az orvosi szakkifejezésekre, vagy a szleng minősítésű szavakra kereshetünk rá.

A számítógép nemcsak a szótár használóját segítheti, hanem megkönnyíti a szótárszerkesztést is. Míg korábban a cédulák rendezése emésztette fel a szerkesztésre szánt idő nagy részét, ezt ma teljes egészében a gépre bízhatjuk. Nem is szólva arról, hogy ma már több tízmillió szót tartalmazó korpuszok, szöveges adatbázisok állnak a lexikográfusok rendelkezésére, amelyekben megfelelő kereső programmal hatékonyan vizsgálhatják egy-egy szó környezetét, viselkedését.

H. F.: *Milyen feladatai vannak a magyar szótáríróknak, lexikográfusoknak a XXI. század küszöbén?*

K. G.: Vannak mulasztásaink, melyeket mihamarabb pótolnunk kell. Számba kell vennünk szó-

tári örökségünket és most elsősorban a XX. század szótári termésére gondolok. El kell készítenünk a magyar szótárak bibliográfiáját, hiszen a magyar szótárak átfogó könyvészetét utoljára Sági István készítette el 1922-ben.

A magyar szótáríróknak is fel kell készülniük az Egyesült Európához való csatlakozásra. Az EU egyes tagországainak megismeréséhez az adott ország nyelvének magas szintű ismerete is elengedhetetlenül fontos. Ehhez szótárak szükségesek. Kell, csak példaként említve portugál, dán, görög és még egy sor más korszerű szótár.

A kétnyelvű szótárak mellett különböző típusú egy-nyelvű – értelmező, szinonima-, történeti és folytat-hatnám a sort – szótárakban a nagy szótáríró elődeink nyomdokain haladva, kell felsorolnunk és számba vennünk anyanyelvünk régebbi és legújabb szavait.

Éppen ezért a magyar egyetemeken mind több szakon kell oktatni szótártani ismereteket. Ezzel párhuzamosan el kell indítani a magyar lexikográfusok szervezett, felsőfokú képzését. A szótárszerkesztőknek tovább kell adniuk tapasztalataikat. Nem vagyunk olyan gazdagok, hogy megengedhessük magunknak, hogy minden egyes szótár szerkesztőgárdája maga dolgozza ki a szótárkészítés technológiáját, újra és újra olyan problémákat oldjon meg, melyekkel kollégái már megbirkóztak.

H. F.: *Köszönöm a beszélgetést.*

A magyar nyomtatott szótárak története című kiállítás 1999. június 30-ig tekinthető meg az Albertfalvai **Helytörténeti és Iskola-múzeumban** kedden és csütörtökön 16–18 óráig. (1116 Budapest, Pentele utca 8.)

N E V E R M O R E

■ Az edenvelesi főiskola, ahol az 1969-ben Csehszlovákiából emigrált Daniel Smiricky tanít, az Ontarió-tó közelében, egy pusztaságban áll. Smirickyt jól ismerjük Skvorecky eddigi, önéletrajzi ihletésű regényeiből (*Gyávák, Plébkatonák, Csoda*), ő a főhőse az ezzel tetralógiává teljesedő *Az emberi lélek mérnökének* is.

„A préri fölött hull a hó. A fehér síkságon komolyan lépdél a mindenütt jelenvaló edenvelesi holló”. Minden asszociáció, mondja Skvorecky. És valóban, a két levél keretébe foglalt regényfolyam több mint harminc év történéseit eleveníti fel. Az első a német megszállás idején, az utolsó 1977-ben íródott Karlsbad Karlovy Varyból. Smiricky amerikai irodalmat tanít Edgar Allen Poetól Lovcraftig, s a tárgyalt írók osztják fejezetekre Skvorecky regényét. Minden asszociáció, s Poe hollója egyre jár. Smiricky elnézi ápolt, csinos, egészséges, jóllakott tanítványait, a Nyugat lányait, s emlékezetében felbukkan első szerelme, Nada, aki férficipőben járt és folyton éhe-

zett, a Kelet leánya, akit 21 esztendősen, 1946-ban vitt el a tüdővész. Kostelce, háború, ifjúság, szerelmek, Hawthorne, Swain, Prága, egyetem, zenekarok, irodalmi élet, 1968., Fitzgerald, Conrad. Utazások, barátok, rengeteg levél, kit hová szórt a történelem, Csehszlovákiából, Ausztráliából, Izraelből, NSZK-ból. Jár a holló, soha már. „Minden visszatérés illúzió. Kétszer nem léphetsz ugyanabba a folyóba. (...) És mert tudom ezt, nem gyötör a nosztalgia. Csak szomorú vagyok. (...) Persze minduntalan visszatérek Kostelecbe. Csak hogy ez a fajta visszatérés Kanadában éppúgy megadatik nekem, mint Prágában.” Smiricky a tárgyalt írók műveinek segítségével próbálja megértetni a préri gyermekeivel, mit jelent a háború, a fasiszmus, a félelem, a kommunizmus, az erőszakkal importált eszmék. Újabb és újabb emlékek tolnak elébe. Sorsok, életutak, melyek valahol a *Gyávákban* vagy a *Csodában* kezdődtek, s *Az emberi lélek mérnökének* teljeseznek be, érnek véget. Regények a regényekben. Az állandó, zsongító kavargás azt a

képzetet kelti bennünk, hogy egyszerre megszámlálhatatlan regényt olvasunk. Smiricky jár a cseh emigráció összejöveteleire, ahol persze másról sincs szó, mint a különböző időkben elhagyott egykori hazáról. Van köztük mindenféle, régi fasisztától Dubcek-árváig. A kanadaiak kedvesek és udvariasak velük, de mint egzotikus népcsoportra tekintenek rájuk. Az óhazából időről időre megjelennek a besúgók, kémek, vagy a kéziratosokat, üzeneteket csempészők, tehát hiába vannak az óceán túlsó oldalán, némiképp konspiratív körülmények között kell élniük itt is, állandóan érzik a cseh belügy jelenlétét. Skvorecky jól él Kanadában, ebben a múlt nélküli országban, ahol alig értenek belőle valamit. Így ír egykori hazájáról: „Ez a nemzet most már csak mint a kutatás tárgya és nyelvi játékok ihletője érdekel. Többé nem vagyok a része. A hazámat a szívemben hordom.” Mégis, amikor egy kanadai bárban találkozik a régről jól ismert besúgóval, fájdalmasan azt kiabálja: nem maga választotta az emigrációt, hanem nem

volt más választása. A fájdalom, hogy nemcsak őt, de az egész Közép- és Kelet-Európát, sőt a Szovjetuniót se értik, nem csitul még a gyönyörűséges, fiatal tanítványával töltött szerelmes pillanatokban sem.

Az emberi lélek mérnökének vannak lehetetlen, visszafogott lírai történetek, borzalmas események tárgyyszerű leírásai, de Skvorecky, ahogy a többi regényében is, egy pillanatra sem hagyja el az iróniáját. Ő még ismeri azt a világot, ahol egy személyben lehet valaki hős, áruló, barát, ahol tudják, mi a megbocsátás, hisz ő egy olyan nép fia, amely mint állítja, lehet, hogy különös, de semmiképpen nem naív. Tegyük hozzá, ahol nagyon tudnak röhögni saját magukon. Az idő alkímiaja mindent komédiává változtat. Az égvilágon mindent. Még a kálváriát is. Ez akár Skvorecky ars poetica is lehetne.

Nádra Valéria

Josef Skvorecky:

Az emberi lélek mérnöke I-II.

Kalligram Könyvkiadó, Pozsony
I. 326 old. II. 357 old. 3000 Ft

Két mondatban a világ...

... s annak minden vetülete – erről szól az aforizma! A két kötetes gyűjtemény 6722 gondolatot sűrít össze az életről, üzletről, politikáról, a Nagyvilágról (így „N”-nel!). Mit is lehetne mindebből külön kiemelni? Hiszen Oakwood válogatásában szinte minden helyzetre, állapotra, lehetőségre, értelemre és értelmetlenségre találunk olyan frappáns megfogalmazást, amelyek valóban csak a legnagyobb gondolkodók agyában szülehetnek, s amelyekről – ha bővíteni, magyarázni, ér-

telmezni akarnánk – köteteket kellene írni. Csakhogy: éppen az az aforizma lényege: nem bővíteni – továbbgondolni kell! Töprengünk csak el: hányan lennénk képesek két – legfeljebb három mondatban megfogalmazni az élet alapvető elemeit, olyat, mint az egyén saját világa, az emberi kapcsolatok, a művészetek, a politika színpada? A kötet összeállítója már az *Előszóban* tisztázza: évek, talán évtizedek szorgos gyűjtőmunkájának köszönhető az Aforizmák Könyve. „Van, aki

bélyeget gyűjt, van, aki gyufásdobozt, van aki Casanovához hasonlóan szerelmi kalandokat. Én gondolatokat gyűjtöttem...” Nos: a könyv egyik nagy (ha nem a legnagyobb) érdeme, hogy ezek olyasfajta gondolatok, amelyek bárhol, bármikor időszerűek, sőt: talán örök igazságok. Nem ritkán segíthetik is az egyszerű halandót eligazodni ebben a mind kaotikusabb világban. Mélyedjünk csak el kissé abban a – kétségkívül goromba, ám igaz – mondatban, amelyet Charles de Gaulle

jelentett ki: „A temetők tele vannak nélkülözhetetlen emberekkel!” – s reménykedjünk: nagy többségük ebből levonja a következtetést: minden gondolatunk, tettünk csak akkor érvényes igazán, ha nem hisszük, hogy nélkülünk összedől a világ... akkor a többi már „csak” az idő és az értelem függvénye!
(fried)

Aforizmák Könyve

(Alexander Oakwood válogatásában)

Bagolyvár Kiadó
3500 Ft

Nádra Valéria

– Ha nem Ön volna Keszthelyi Rezső, olvasná-e Keszthelyi Rezső verseit?

– Van, amikor igen, van, amikor nem. Attól függ, milyenek és talán azt is lehet mondani: éppen kicsodák a kedélyhangulataim. Az is rajtuk múlik, hogy mások szövegeit olvasom-e, vagy nem – és mikor. Akiket szeretek, ők is el-elűnnek hetekre, hónapokra, sőt akár évekre, hogy azután valami miatt hol ez, hol az nélkülözhetetlenként jelenik meg ismét. Jómagammal is így vagyok.

– Eddigi pályafutása, ha pusztán kiadott könyvei számát nézzük, meglepően kevés állomásból adódik össze. Ön 1969-ben 36 évesen „debütált”. *Vonalak kertje* című kötetével, ezt újabb 17 év múlva követte a második verseskötve, a *Katalekták*, majd 1990-ben az *Aszimptot*, 1996-ban olvashattuk *Magánbeszéd* című válogatott és új versekből álló gyűjteményét. Ebből még hozzátehetjük, hogy ez a négy kötet is roppant kevés alkotásból áll. Mi rejlik amögött, hogy Ön ilyen ritkán és akkor is ennyire szűkszavúan jelentkezik?

– Valójában nem tudom. Meglehet, a különböző korok, korszakok nyomai a roppant kevesek. És

ÍRÓFAGGATÓ

„– Egy árva sorát sem olvastam! – kiáltott fel idegesen a látogató.
– Akkor honnét tudja, hogy nem tetszik, amit írtam?
– Ugyan, hát nem elég az, amit a többiekől olvastam? – legyintett a jövevény. – Egyébként, tudja mit? Elhiszem becsületszavára. Mondja meg maga: jók a versei?”

(Bulgakov: *A Mester és Margarita*)

Keszthelyi Rezső

m e g k é r d e z t e

az is lehet, hogy – miként némely elődünkről mondták – lélekből gyakran fáradt vagyok: hosszabb időkre elfáradok az írásban, kedvetlenkedem tőle.

– *Költészetét még leginkább ahhoz a vonulathoz szokták számítani, melynek Tandori Dezső a legismertebb képviselője. Igazság szerint Ön meglehetősen társtalan alkotó, sem elődeit, sem rokonait nemigen találja az újabb magyar költészetben. Ha Öntől kérdeznék, mitől annyira más egy Keszthelyi Rezső vers, mint bárkié pályatársai közül, miben fogalmazná meg az elválasztó különiséget?*

– Erre azok válaszolhatnának, akik mások, mint én. Én nem vagyok más, mint én. Az elődeim és rokonaim? Annak idején Rónay Györgyöt is érdekelték. Talált is néhányat, igaz nem a közvetlen környékünkön. Ám hadd ne soroljam, kiket. Szóba hozta a társatlanságot. Erre mindössze azt felelhetem, ami számomra nyilvánvaló: a szubjektum, ha független, társtalan: a függetlenség társtalanság – magány. Ettől azonban nem szabad megrémülni.

– *Verseinek időnként vannak „bősei” vagy „szereplői” is. Bíborka*

például egy egész ciklusnak adott nevet. Ki ő és miért lett éppen Bíborka?

– Igen. Akad szereplő, egy Bíborka. Kiletét nem árurom el, sem az igazi nevét. A naptárban keresgélve bukkantam rá a Bíborkára. Valamint két töredékszereplő, Juin, még Párizsból és T. D. itthonról.

– *Bizonyos jelekből, a hosszú verseiben kitapintható történet-töredékekből, az elidegenítő effektusokból, az ironikus bánásmódból arra következtetek, hogy Ön talán izgalmas prózát is írna, ha írta. Próbálkozott már ezzel?*

– Próbálkoztam. Írtam és publikáltam eddig néhány novellát.

– *Nemcsak a politikai és közéleti, de még az irodalmi vitáktól is következetesen távol tartja magát, függetlenül attól, hogy épp milyen rendszerben élünk. Ez csupán alkati sajátosság, vagy tudatos tartózkodás, esetleg abból a megfontolásból, hogy a költőnek egyszerűen nem feladata ilyesmiben részt venni?*

– Tartózkodásom inkább ösztönös, mintsem tudatos, azt hiszem, természetes hajlamból eredő. Ami az irodalmi közéletet és vitákat illeti? Rilke egyik véleményével

szólhatom el magamat: a művészet is csak egyfajta élet, és anélkül, hogy tudnánk róla, bárhogy élünk is, felkészülhetünk rá, minden valóságos dologban, félig művészi hivatásokban, mert ezek miközben bizonyos művészetközelséggel ámitanak, minden művészet létét gyakorlatilag tagadják és támadják, mint például az egész újságírás, úgyiszólván minden kritika, és háromnegyed része annak, ami irodalomnak tartja, vagy szeretni tartani magát.

– *Mostani, ötödik verseskötete alig három évvel az előző után jelenik meg, s ez az Ön esetében mintha azt jelentené, hogy alkotói kedve megélenkül, közlendői megszaporodtak. Jól gondolom, vagy csak a publikációs feltételek változtak?*

– Mint említettem, „alkotói kedvem” kiszámíthatatlan. A „publikációs feltételek” pedig mind szigorúbbak. Nem találok magyarázatot a kérdésre.

– *Mi készül a műhelyben, milyen tervei vannak?*

– A terveim? Pillanatnyilag egy van. Viszonylag hosszabb prózát írok. Kora őszig szeretném befejezni.

Én világeletemben két szék között – na nem a pad alá estem, hanem megpróbáltam úgy tenni, mintha ülnek, miközben nem volt alattam más, csak a levegő, még a lábam is hanyagul keresztbe vettem: tessék egyszer kipróbálni, piszok nehéz tornagyakorlat, olyan *aszána*, ami komoly jógiknak is problémát okoz.

Szalai Erzsébetnek hűséges olvasója vagyok, így az *Értelmiségi szerepek az ezredvégen* című cikke sem kerülte el a figyelmemet (Kritika 98/10), melyből kiderül, hogy az értelmiség rendjébe nem tartozhatom (ahogy az „átképzős” is örök „nap-szamos” maradt annakidején az inaséveik letöltése után szabaduló szakmunkások rendjében, éppígy nem kerülhet a szakértelmiség rendjébe az, aki harmincöt évesen szerzett egyetemi diplomát), a rend szorosra zár, ha magamfajta próbálkozók bekerülni, de a piacon sem tarto-

zom sehová, se médiasztár nem vagyok, se dr. Akárki az MTA ilyen-olyan Intézetében kutató tudós ez-és-az. Nem vagyok egzisztencia.

Kertész Ákos Okleveles okosok

Író vagyok. Bár megjelentem már (kemény küzdelmek árán) a Kritikában is – (véletlenül), ha én belépek egy szerkesztőségbe valami tanulmánnyal vagy esszével a táskámban, a szerkesztő homloka elborul és hónalján halkán csordogálni kezd a verejték lefelé. Mert a szemembe kellene mondania (s ez mindig kínos), hogy én nem tartozom a profi okosok rendjébe, amatőr okosokra meg nincs szükség, ebben a kocsiiban is minden hely foglalt.

Na most ez nem zárja ki, hogy nemsokára találok egy örült kiadót, aki kiadja megcsönkítva megjelent tanulmányaimat, esszéimet, publi-

cisztikáimat megcsönkítatlanul a meg nem jelentekkel együtt, és akkor okos fejem sztárfotóként a KÖNYVHÉT címlapját díszíti majd, Nádra Vali megint engem faggat, hogy olvasnék-e Kertész Ákos, ha nem én lennék a Kertész Ákos, és elmondanám neki, hogy nem olvasnék, mert ha nem én lennék a Kertész Ákos, akkor senki sem írta volna meg Kertész Ákos műveit, Nyerges András az én könyvemről ír recenziót, és Nádor Tamás velem csinál interjút.

De attól még nem leszek értelmiségi. Ez még csak nem is újkeletű jelenség. A hatvanas évek második felében komolyan foglalkoztatott az a gondolat, hogy írok egy szórakoztató és olvasmányos esztétikát. El is készültem vagy tíz ívvel, de a Gondolat elvetette a gondolatomat. Sőt, maga B. Nagy Laci barátom is lebeszélte róla aggodó, féltő, baráti szeretettel. Te ne akarj okos lenni, mondta, okosnak itt vagyok én. Te tehetséges vagy! Írjál regényeket!

Ez is egyfajta morbus hungaricus. Én filozófusként is többre becsülöm Madáchtot vagy Füst Milánt az egész német filozófiai iskolánál Kanttól Hegelen át Lukácsig és összes tanítványáig, de abbahagyom, mielőtt a szakértelmiség rendjének elszánt őrei paradicsommal és záptojással megdobálnának...

(Következő számunk címlapján Kertész Ákos fotóját közöljük. A szerk.)

„Nem vonzanak sem a nyelvi játékok, sem a könyvdrámák”

Beszélgetés Kiss Csaba dramaturg-rendezővel

Kiss Csaba Szép Ernő-díjas rendező neve főleg a fiatal értelmiségiek és a nem szokványos színházi élményre vágyók körében ismert. A Marosvásárhelyről 25 esztendőskorában, kutatófizikus diplomával áttelepült fiatalember 28 évesen nyert felvételt a budapesti Színház- és Filmművészeti Főiskola dramaturg szakára. A pályára kerülve igen hamar „elbírsült” Shakespeare, Molière, Goldoni darabjainak átirásával és újraértelmezésével. Az általa dramatisztált Hamlet mindössze néhány szereplős, Macbeth-jében is csak négyen játszanak. Csányi János Bárka-társulatával „zanzásítja” Shakespeare műveit, Csehov novelláiból sajátos – egyszerű játékos és realista – egységes színpadi művet alkot „De mi lett a nővel?” címmel, női szereplőkre írja át Beckett „Godot-ra várva” című abszurdját, megrázó drámát ír Csáth Géza „Egy elmebeteg nő naplója” című orvosi feljegyzései nyomán. Nem véletlen, hogy az átdolgozások, színpadi rendezések láttán a nézőben felmerül a kérdés: honnan, milyen szellemi közegből érkezett ez a színházat, irodalmat, emberi érzelmeiket kívül-belül ismerő fiatalember?
– Kolozsvárott volt egy baráti kör, amelynek szellemi vezére egy

több nyelven beszélő, meghurcolt arisztokrata, bizonyos dr. Schuller Rudolf volt. Hatalmas humán műveltsége, olvasottsága, nyelvismerete több generáció számára jelentett mércét. Középkorolás és egyetemi éveimben tagadhatatlanul ennek a szellemi körnek a hatására olvastam végig a klasszikusokat, s tanultam meg három idegen nyelvet.

– Ezek szerint egyáltalán nem véletlen, hogy orosz vendégjátékokra indulnak a „De mi lett a nővel?” című darabbal, s hogy a Woyzeck rendezésére készülve, a Büchner-darab összes fellelhető változatát lefordította. Hogyan készül egy átdolgozásra, rendezésre? Szisztematikusan hozzáálva a darabokhoz?

– Csehov például egyfolytában foglalkoztat. Egyszer szeretnék egy darabot írni a nőkhöz való viszonyáról, hiszen egészen sajátos kapcsolat fűzte a szépnemhez. Csáth Géza „Egy elmebeteg nő naplója”-nak színpadra állításához Jungot forgattam... Sajnos, ma a humán pályán is állandó lépéskényszerben van az ember, nincs idő arra, hogy saját örömeinkre vegyünk a kezünkbe egy-egy könyvet. Ilyesmire nekem is ritkán van lehetőségem. Ha véletlenül – inkább csak

nyaranként – mégis adódik rá alkalom, legszívesebben Csehov novelláit olvasgatom, bár az utóbbi időben leginkább a Biblia, az Újtestamentum foglalkoztat. Talán egyszer előadás lesz belőle...

– ... és a mai magyar irodalom? Az eddigi munkái azt bizonyítják, nemigen talált olyan kortárs szerzőt, akinek a munkáit szívesen megrendezte volna...

– Nem vonzanak a nyelvi játékok, amelyekből a mai magyar próza táplálkozik, de nem vonzanak a könyvdrámák sem. Engem az emberi kapcsolatok, érzelmek foglalkoztatnak... Ez az érdeklődés „rendezte” össze trilógiává bennem „A postás mindig kétszer csenget”-et, Shakespeare Macbeth-jét és Leszkov „Kisvárosi Lady Macbeth”-jét.

– ... talán ezért is jellemzik a kritikusok úgy a Kiss Csaba-féle színházat, hogy az a mai magyar színházi realista vonulata, meg hogy „szemvedélyes színház”... Míg ezt elismerően szokták megjegyezni, addig pályája elején nem kis meglepetéssel kellett, hogy szentségtörő módon nem áttalált hozzányúlni a halhatatlansághoz. Amikor a „Godot-ra várva” című darabot úgy dolgozta át női szereplőkre, hogy „összeollózta” a

női gondolkodásmódra jellemző, nők szájába adható mondatokat más Beckett-művekből, vagy hogy egy előadásba sűrítette az „összes” Shakespeare-t, a kritikusok újra és újra fel is tették a kérdést: amit dramaturgként csinál, az korszerű vagy csak agresszív? Végül is, talán Önt igazolta az élet, hiszen majd’ minden „darabja”, rendezése közönségsiker. A szakma sem, az ítések sem berzenkednek ma már az átdolgozásokat illetően, hiszen az 1998-as Országos Színházi Találkozón, a „De mi lett a nővel?” elnyerte a legjobb dramaturgi munkának járó díjat.

– Meggyőződésem, hogy a remekművek még azt is „kibírják”, ha „átalakítják” őket... Az ő műveiknél nemesebb alapanyag nincs, hiszen például – ha akarom – a Macbeth a hatalom drámája, ha úgy tetszik, a bűn és a rákövetkező bűnhődés drámája, de megragadható egy nagyívű lélektani történésként is. Ez is bizonyítja, hogy a színház olyan szabad művészet, amely megengedheti magának, hogy „alapanyagának” tekintse a klasszikusokat, különösen egy olyan korban, amikor úgy tetszik, egy kultúra „kiírta” magát...

T. Puskás Ildikó

Jezovics levelei

■ Jezovics – alias Gyurkovics Tibor a költő, író, drámamester, alkalmi színész, szómágus, politizáló és lírizáló publicista számárháton üget. Legalábbis új könyve borítóján,

kölcsönzött nevéhez illően számárháton láthatjuk, de cseppet sem olyan szelíd arccal, mint ama jeruzsálemi bevonulót láthatták húsvéti időben a palmaág árnyékában, két évezrede. Ő inkább haragvó, mintha éppen a sokaságnak kiáltaná: hé, vigyázzatok, jövök, leleplezlek benneteket, meg kell hallanotok indulatos szavaimat, ironikus és ostorozó kritikáimat zavaros ügyeitek mián, a jus murmurandi jegyében.

Valóban: a szép és tartós kivitelű, a Kairosz Kiadó ízlését dicsérettelő könyvben ott lobog Gyurkovics közéletiségének írói lángja. Újságok hasábjain, a rádió hullámain megjelent, elhangzott tárcái, jegyzetei kerültek ebbe a kötetbe, három ciklusra osztva. Szemvedélyes hangvételű írók az elmúlt négy esz-

tendő terméséből. Szó van itt Istenről és hazáról, szeretetről és szerelemről, gyengéd és kevésbé gyengéd nőkről, régi és új politikai nagyfiúkról, van benne gyilkos humor és fájdalmas keserűség. Felszólíthatatlan, mi minden izgatja, foglalkoztatja írónkat. Bírálja és félti a nemzetet, már tudniillik az embereket, akik a nemzetet alkotják. Dühöng, ha igazságtalanságot lát, nem restell odacsapni a szó ostorával, miként kedvelt Jézusa a korbáccsal a kufárokkal teli templomban.

Olykor személyesre fordítja a szót, különösen a harmadik ciklus úgynevezett leveleiben, melyeket a mennybéli barátoknak küldözget a képzeletbeli Mandzsúriába és Iniuriába, Grácinak, a feledhetetlen Galsai Pongrácnak. Neki ad számot ügyes-bajos dolgainkról, de éppen így a divatosá váló klónozásról vagy Lady Di „szentté avatásáról”, az ellenzékéről meg a kormányról, mindarról, amit megosztani kíván kilenc éve eltávozott barátjával.

Gyurkovics Tibor talán a legelfoglaltabb, a legtöbbet szereplő írónk, noha már közelebb van a hetedik

mint a hatodik X-hez, fáradhatatlan. Írói műhelyéből naponta kerülnek ki közönség-hódító munkái. Próza, vers, cikk, mini-tanulmány, jegyzet. Műsort vezet a televízióban meg a rádióban, előadásokat tart, szalonjában, a Rátkay klubban rendre vendégül látja beszélgetőtársait, ott ül barátai között a képernyőn látható kitűnő Lyukasóra vers óráin, szervezi a hasonló című folyóiratot, életben tartja az Írók Egyesületét, alelnököl a Magyar Művészeti Akadémián, mindenkire figyel, mindenre jut ideje.

Levelek Mandzsúriába – ez új kötetének a címe. Híradás korunkról Gyurkovics Tibor szemléletében. Az olvasó bizonyára mohón követi majd az író lapról lapra, ráismer hazai jelenségeinkre, élvezi, élvezheti az olykor költői lendületű prózát, Gyurkovics különleges szótalálmányait, a lendületes előadást.

De majd éppen így fogja érdekelni a jövőbeli olvasót is ez a könyv, ha az majd rászánja magát, hogy tájékozódjon, mi történt a századvég, azaz az ezredvég Magyarországon.

Szakonyi Károly

A KÖNYVHÉT megkérdezte

Lelkes Lajost

„ment-e a mezőgazdasági könyvek által
a mezőgazdaság világa elébb...”

A Mezőgazda Kiadó és igazgatója, Lelkes Lajos több évi szünet után komoly szervezőmunkával tavaly felelevenítette a Mezőgazdasági Könyvhónap hagyományát, és idén már másodszor zajlott le sikeresen a hagyományos év eleji program-sorozat. Előző számunk lapzártája után, március 1-jén ért véget az idei Mezőgazdasági Könyvhónap a Libri Mezőgazdasági Könyvesboltjában megtartott zárórendezvényvel. Lelkes Lajostól a programsorozat rövid értékelését kértük.

Tudtuk, hogy meg kell rendezni ezt a nagy múltú könyvhónapot, és eredményeit illetően nagy várakozással figyeltük az országos rendezvényeket. Nagy örömünkre a könyvesboltok „felfedezték” a propaganda kínálta lehetőséget (lásd kirakat-verseny), és felfedezték a mezőgazdasági szakkönyveket is.

Nem tudták, hogy ma már ilyen jó a választék. De bízunk abban is, hogy arra is rájöttek, nem elég 1 hónapig hívni a vásárlót, hanem a boltokhoz kell szoktatni. Ezért a szakkönyvnek és ezen belül a mezőgazdasági szakkönyvnek állandó helyet kell kialakítani. Kiadónk különleges ajánlatot állított össze a nem agrárszakember boltosoknak 50 féle könyvből, kedvező áron. Ezzel a válogatás felelősségét átvállaltuk, és segítjük a bolt kellő választékának kialakítását. A vevőkről sajnos keveset tudunk meg, mert eléggé leszoktak a mezőgazdasági szakkönyv kereséséről, hiszen nem volt sokáig helye a szakkönyvnek a bestsellerek mellett. Meggyőzőtt a rendezvénysorozatot a folytatásról. Folytatni is fogjuk, mert nem mondhatunk le arról a célról, mely szerint a vidéki könyvesboltokban a helye az agrárszakirodalomnak.

PARNASSZUS ANTIKVÁRIUM

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 50. Tel./fax: 311-6049

vásárol régi könyveket, könyvtárakat, műfaji, tartalmi, időbeli kötöttségtől mentesen, ám válogatva.

„Mindenfélét, de nem mindent”

Előzetes telefonos egyeztetés alapján
díjtalan kiszállítás, szállítás.

Minden könyv egy helyen!

TANKÖNYVCENTRUM

a Kódex Könyvárúházbán

Budapest V., Honvéd u. 5. (A Parlamenttől egy percre.)

Telefon: 332-7357

Az általános és középiskolai tankönyvek közel teljes választékával várjuk kedves vásárlóinkat.

Minden könyvet egy helyről!

Libri sikerlista

1999. február 26 – március 11.

A Libri üzlethálózatban regisztrált vásárlások
számítógépes összesítése alapján

1.

Mountain, Alan:

Búvárok kézikönyve

Park Könyvkiadó

2.

Kiss Gábor (főszerk):

Magyar Szókincstár

Tinta Kiadó

3.

Bagyinszky Zoltán:

Kastélyok a történelmi Magyarországról

Publi-City Kiadó

4. Vekerdy Tamás:

Kérdezz! Felelek... –

Gyerekekről felnőtteknek

Park Könyvkiadó

5. Heller Ágnes:

Bicikliző majom

Múlt és Jövő Kiadó

6. Adair, Ian:

100 Bűvésztűrk

Új Ex Libris Könyvkiadó

7. Conran, Terence:

Belsőépítészet

Park Könyvkiadó

8. Atkinson, Rita L. –

Atkinson, Richard C.:

Pszichológia

Osiris Kiadó

9. Winsor, Kathleen:

Amber

Európa Könyvkiadó

10. Ogger, Günter:

A Fuggerek – Császári és

királyi bankárok

Európa Könyvkiadó

11. Sztutyjev, Vlagyimir:

Vidám mesék

Móra Ferenc Könyvkiadó

12. Polcz Alaine:

Főzzünk örömmel!

Kalligram Kiadó

13. Miler, Zdenek –

Doskocilová, Hana:

Hogyan gyógyította meg a

vakond a kiségeret

Helikon Kiadó

14. Kundera, Milan:

Tréfa

Európa Könyvkiadó

15. Velo, Lucio:

Az adóparadicsomok világa

Alexandra Kiadó

16. Világörökségünk – Az

emberiség kincsei

Officina Nova Kiadó

17. A világ nyelvei

Akadémiai Kiadó

18. Guinness rekordok

könyve 1999.

Alexandra Kiadó

19. Garcia Marquez, Gabriel:

A tábornok útvesztője

Magvető Könyvkiadó

20. Adam, Robert:

A leghatásosabb pisztolyok,

revolverek és puskák

Új Ex Libris Könyvkiadó

A szakmai szolidaritás mentette meg

Szántó György Tibor a Maecenas tizenkét évéről

A Maecenas patinás névként cseng a fülünkben, bolott tudjuk, magánkiadóról van szó, tehát az újak között kellene nyilvántartanunk. Hogyan is alakulhatott ki ez furcsa, bár korántsem kellemtelen kettősség? Szántó György Tibort, a könyvműhely vezetőjét kérdeztük ily módon a kezdetekről.

– Ez a vállalat abban az időben született – válaszolja –, amikor mindössze huszonkét állami kiadó alkotta a magyar könyvesek családját: 1987-ben hoztuk létre a Maecenast. Beletartozunk abba a fél tucatnál is maroknyibb csapatba, amelyik az első fecskének számító magánkiadó között ma is létezik.

– Mi volt az első ötlet, ami ennyire bevált?

– A Maecenas kommersz és nem csak kommersz könyvekkel, például Szekfű Gyula, Mómann Bálint műveivel, számos társadalomtudományi munkával, Csalogh Zsolt kötetivel vagy a kétnyelvű angol–magyar versekkel tűnt fel. Mindezek korábban ama Móra Könyvkiadó kiadványtervének elutasított részei voltak, ahol én előzőleg a felnőtt vállalkozásnál, a Kozmosznál dolgoztam felelős szerkesztőként. Az elvetett javaslataimat automatikusan vittük tovább és valósítottuk meg, amikor megalapítottuk a Maecenast. Ugyanígy kommersz regényeket is sorolhatnánk, akár Stephen Kingtől vagy Arthur Herzogtól, amelyeket a Móra a korabeli dotációs politika miatt nem jelentetthetett meg. Nem engedhette meg magának, hogy jövedelmező vállalkozásokba fogjon. Mit kezdett volna a nyereséggel? Az állami támogatások révén a Móra és (az Európát kivéve) az összes „hivatalos” kiadó minden egyes gazdasági évét jó pár mil-

lió forint kezdőtőkével indította. Ha nyereséget termelt volna, akkor önmaga számolta volna fél kényelmes helyzetét, hiszen a likviditását az állami dotációnak köszönhette. Mi pedig afféle „bezeg”-kiadóvá váltunk, hivatkozási alappá, melynek példáján kritizálni lehetett az állami kiadókat. Velünk volt tele a tévé, a rádió, több ízben szerepelünk Érdi Sándor Stúdió című kulturális műsorában. Hozzánk küldték a külföldi vendégeket a minisztériumból, hogy meséljük el, miként csináljuk.

– Támogatást nem kaptak?

– Ez szóba sem került. Nagyon nyereségesek voltunk. Itt, a Szemere utcai belvárosi lakóházban az ötödik emeletet saját pénzből megvásároltuk, saját tulajdonú irodáinkban számítógépek sorakoztak, bolthálózatunkat országsszerte kiépítettük.

– Mi az oka e gyanúsán sok múlt időnek, amelyet eddig használt?

– Mi már nem azok vagyunk, mint akik akkor voltunk, amikor indultunk. A fejlődési pályánk 1995-ben megtört, minthogy öszekülönböztem tulajdonostársammal, Szvák Gyulával, aki addig a legjobb barátom volt. Én a kiadó szakmai részét irányítottam, ő pedig a pénzügyeinket menedzselte. Egy napon azonban arra ébredtem, hogy kakukktojás vagyok a vállalatunkban, mert egyedül én nem tartozom a Szvák-családnak. Ekkor már nagyvállalatnak, a könyvkiadás fontos szereplőjének számítottunk, de ez valamiként torzítólag hathatott ránk... Egy szó, mint száz, összevesztünk és az elválásunkat olyan hebehurgyán intéztem, hogy azóta is pereskedünk.

– Nyilvánvaló hátrányt jelentett a cégnek ez a „szakítás”. Nem gondolt a könyvkiadó felszámolására?

– Ez a legnagyobb gondok közepette sem merült fel. Persze ehhez szükség volt arra a csodára, ami megtörtént ve-

lünk. Fölsorakoztak mellém a kollégáim. Volt egy éve 1995-ben a Maecenasnak, amikor a terjesztés minden árunkat átvette és azonnal kifizette, hogy én rendezhessem a nyomdászámilákat, de nyomdász barátaim is rendkívül kedvező feltételekkel vállalták a cég megrendeléseit, kivárták azt, amíg fizetőképes lettem. Ha valaki, akkor én elmondhatom, a mi cégünket a szakmai szolidaritás mentette meg.

– Mennyiben változott meg a kiadó által megjelentetett könyvek összetétele?

– Az arculata ugyanolyan maradt a Maecenasnak, de a kiadáspolitika arányai kissé torzultak, hangsúlyai, sajnos, negatív irányba tolódtak el. Anyagi okokból nőtt a kommersz címeink aránya a nonprofit kiadványok rovására. Ahhoz, hogy folytathassam a történelmi sorozatunkat vagy megjelentethessem a tavaly év végén napvilágot látott, *A román nép történetét*, illetve *Az Egyesült Államok elnökei* című összeállítást, ahhoz előzőleg ennek az anyagi fedezetét meg kell keresni kommersz kiadványokkal.

– Fogynak még a kommersz könyvek?

– A könyv, mint a szórakoztatás egyik meghatározó műfaja folyamatosan teret vesz a magyar kulturális közéletben. Amikor mi gyerekek voltunk, akkor a tanórán is könyvet olvastunk a pad alatt. Mára minimálisan zsugorodott az a szabadidő, amit az emberek a könyv olvasásra fordítanak, sőt, felnőtt egy kvázi-analfabéta nemzedék. Tudnak számítógépet, zsebalkulátort használni, de esetleg komoly gondjaik vannak a folyamatos olvasással, nehezen tudnak tollal írni, segédeszköz nélkül képtelenek osztani, szorozni... Egyfelől gazdagodtunk, kibővültek a lehetőségeink, másfelől beszűkültünk és bizonyos tekintetben sokkal tudatlanabbak vagyunk, mint egykoron.

– Hát akkor most hogyan tovább a könyvkiadásban?

– A könyvhétre készül el az angol–magyar Kányádi-kiadvány, az országtörténet sorozatban lesz egy meglepetés, amiről még nem szeretnék részletesen beszélni. Októberi megjelenésre szánjuk az *Európa királyai és királynői* című cseh kiadású könyv magyar fordítását. Ezenkívül felvidéki útikalauzzal jelentkezünk. Ludvig Emil a szerzője ennek a történelemben ágyazott munkának, amely tíz felvidéki barangolásban összegzi, hogy mi az, amit ezen a területen a történelmi Magyarországról származó magyar kulturális kincsek közül érdemes megnézni és meg lehet még nézni. Hűek maradunk tehát a Maecenas korábbi arculatához. Évről évre továbbra is odaítéljük a kiadói díjunkt, amelyet Zemlényi Zoltánnak, a Hopparézimi című könyv nehéz sorsú ifjú szerzőjének emberi tartása hívott életre. A kötet bevételéből megalapított Maecenas-díjat Moldova Györgyöt követően legutóbb Dusán Sztevanovity kapta meg. Figyelnek ránk az emberek. Egy '96-os vizsgálat szerint az öt legismertebb magyarországi könyvkiadó egyike vagyunk. Ez nagy dolog, mert a hazai olvasáskultúrára nem jellemző, hogy kiadó munkásságát figyelik, hanem csak szerző és esetleg cím szerint keresik az olvasnivalót. Mi azok közé tartozunk, akinek a tevékenységét nyomon követi a közönség. Ezt telefonok, levelek százai is bizonyítják.

– Lehet-e a visszajelzésekből az olvasóközönség összetételére következtetni?

– Valószínűleg a vidéki értelmiségiek, tanárok és diákok érdeklődnek élen, de vannak határon túli vásárlók is, például az angol–magyar verses-sorozatunknak. Nekünk tehát továbbra is önmagunkat kell adnunk a jó évtizede kialakult olvasóközönségünk érdekében.

Mátraházi Zsuzsa

Egy különöc főturista a „jobbra tarts” korából

Bevallom, laikus olvasóként jobban szeretem, ha egy emlékirat emlékeket tartalmaz, s nem száraz történelmi értekezést. Főképp akkor, ha a szerző a saját látószögét nem a sok közül lehetséges egyik, hanem az egyetlen lehetséges látószögnek tartja. Csak hogy nincs mit tenni, olyan fél évszázad van mögöttünk, amelyben túl sok volt a múlt ideológiai csócsálása, a hivatalosság rangjára emelt mese, és túl kevés a valódi forrás, szemtanúk és résztvevők beszámolója a történelekről. Ezért öröm, s így öröm a *Korok és dokumentumok* című sorozat indító kötete, mely Zsitvay Tibor emlékiratait ígéri, de inkább a szerzőnek emigrációjában készült, Macartney professzor könyvéhez fűzött kommentárjait tartalmazza, s csak a vége felé válik itt-ott valódi memoárrá. Hogy aztán ennek a szerző, egy tartózkodó „magyar úr” távolságtartó természetében rejlik az oka, vagy csak abban, hogy hét kötetre rúgó emlékezéseiből éppen ezeket a részeket emelték ki a bőség zavarával küszködő válogatók, nem tudni. Eleinte kissé bosszantott a döntésük, mert Zsitvay történésznek nem éppen elsősorú, még évtizedek elteltével sincs igazából rálátása cselekedetei és szemlélete korlátaira, az öngigazolás pedig aligha jó műsaja a történetírásnak. Később kezdtem rájönni annak ízére, hogy a könyv éppen emiatt páratlanul érdekes a maga nemében: ami a hátránya, az benne az egyedülállóan értékes.

Zsitvay Tibor tudniillik tökéletes megtestesítője egy embertípusnak, amely azóta teljesen kiveszett a világból, a politikából meg pláne, de ha az őket fölvaltó politikai garnitúrák sorára gondolok, azt kell mondanom: sajnos. Egy ilyen régi vágású magyar úr (ha tetszik, Gömbösök minősítése szerint: „csáklyás”), ugyanis még fölkészült feladatára, elvei voltak, melyekhez – függetlenül attól, hogy számomra itt és most vonzóak-e – konzekvensen ragaszkodott. Adott szava adott szó volt, nem megszegni való színlelés. És így tovább. Zsitvay 1921 és 1941 között a rendszer egyik szürke eminenciása volt: képviselő, nemzetgyűlési alelnök, majd elnök, miniszter, pártvezér, de mindenél sokkal fontosabb, hogy rokon, baráti, bajtársi és más kapcsolatai behálózták az egész uralmi rendszert. Gondoljunk csak arra, hogy a MISE („Miniszterei Segítő Egyesület”) oszlopos tagja volt. S persze, nemcsak a politikában élt: atlétizált, verseket írt és elnöke volt a Magyar Turista Egyesületnek. Egy ilyen ember világképe, amit oly önkéntelenül fed fel emlékirata oldalain, ropant érdekes. A harmincas évek végéig nincs rajta egyetlen rés vagy ablakocská, melyen át bármely renitens gondolat megkísérhetné. Jellemző például, hogy a titkos választásoknak elvből ellensége, mondván, a magyar ember titokban még felforgató elemekre is képes szavazni, de: „nyilvánosan röstell együtt menni a jött-

mentekkel”. A szupremácia göge öntudatlanul is kibukik belőle, amikor Hitler „visszaadja” Erdély egy részét. Akkor Zsitvay megvetőleg szól „az alacsonyabbrendű népség, az oláhok” addigi uralmáról. Föl sem ötlük benne, hogy népek alacsonyabbrendűségéről beszélni az általa ekkor már (igaz, főképp bárdolatlan parvenüségé miatt) gyűlölt nemzetiszocializmus szokása. Ebből viszont mi, a huszadik század végén megint egy újabb adalékot nyertünk a jobboldal különböző árnyalatainak közös forrásvidékéről. Zsitvay az, aki még a „jobbra tarts” közlekedési rendjével is azon az alapon száll szembe, hogy az (szerinte) a balkezeseknek kedvez, és balkezesek (szerinte) főként a zsidók közt találhatók. Ez a tömörszerűen szilárd világlátás azonban mégiscsak megbomlik, amint a hazai szélsőjobboldal agresszivitása igazán kibontakozik. Zsitvay ezt már utálja, mi több, ekkor már a szolidaritást is fölmondja más magyar urakkal, akik alibi-szigorral, látszatintézkedésekkel, félszívvél tesznek valamit a nyilasok ellen. Keresztes-Fischer Ferenc, sőt Teleki Pál alakja balfelől sosem kapott olyan kemény kritikát, mint éppen tőle, e memoár lapjain. Innentől a könyv jellege is megváltozik, szárazsága tűnőben, egymás sarkára hágnak benne az eddig nem ismert, vagy nem kellő fontosságúként értékelt epizódok. Zsitvay végre személyesebb, néha szinte indulatba is jön. Számomra pl-

dául önmagánál többről árulkodik az a közlése, hogy Bethlent, aki Gömbös óta ellenzékben volt, az 1939-es választáson még a névjegyzékbe se vették fel. Másutt meg úgy érzem, szinte a káröröm szűrődik be Zsitvay hangjába, hogy a szélsőjobboldal azokkal se volt ki-méletes, akik a hatalom belső sáncai mögül, iránta tanúsított méltányosságukkal egyengették az útját. Végül is azon kapom magam, hogy e száraznak tűnő könyv második felét a krimiknek kijáró izgalmossal olvasom, mert itt már minden fontos és minden mondatnak súlya van. (Annál bosszantóbb, hogy egy ilyen forráskiadványban hibák sora marad benne a Cass Józsefnek nevezett Vass Józseftől a Frösternek írt Förster Aurélig vagy a Bánt néven emlegetett Bánátig...) Mindez azonban mit se von le abból, hogy a Zsitvay-kötet után tényleg többet és más tudunk arról, milyen volt Magyarország 1921 és 1941 között.

Magyarország 1921–1941. Zsitvay Tibor emlékiratai
Palatinus Kiadó–Ráday Gyűjtemény, Bp., 1999., 590 old., 2700 Ft

Nincsenek irigylére méltó helyzetben azok, akiknek egy második világháborús emlékművet, emléktáblát kell megszövegezniük. Kiket nevezzenek hősi halottaknak, a háború polgári áldozatainak, a fasizmus mártírjainak?

Horák Magda virtuális emléktáblája a magyar értelmiség veszteségeit örökíti meg. Veszteséglista – ez a legméltóbb műfaji meghatározása ennek a névsornak. „E lexikonszerű összeállítás célja csupán szerény bizonyítéka kíván lenni annak a felismerésnek, hogy mi, szegények, egy örült fajlemélet, egy pokoli háború következtében még szegényebbek lettünk. Mert a holocaust és a háború áldozataiban az

H o r á k M a g d a

A magyar értelmiség veszteségei az 1940-es években

a közös, hogy valamennyiük munkássága a magyar kultúrának, a fejlődésnek értéke, szerves része volt és lehetett volna még. Megérdemlik, hogy tisztelettel gondoljunk rájuk és nevükön nevezzük őket.” – írja bevezetőül a szerző.

Az életrajzokban nem szerepel, hogy ki hol és milyen körülmények között vesztette életét, az sem, hogy milyen vallású, milyen politikai beállítottságú volt, csak ha ezt életpályája indokolta teszi. A nevek mellett az eredeti foglalkozást tünteti fel a

szerző: pl. Horthy István gépészmérnök, Schönherz Zoltán elektromérnök, Teleki Pál földrajztudós, politikus. Apór Vilmos püspök, Lów Immanuel főrabbi, az 1936-os berlini olimpia két magyar bajnoka, a keresztény Csík Ferenc úszó és a zsidó Kabos Endre kardvívó, Bródy Sándor az FTC labdarúgója és Brüll Alfréd az MTK elnöke. Ennek az esztelen kornak egyik torz fintora a sok közül, hogy a háború utolsó heteiben egy Ausztria felé hajtott halálmenet-

ben megölték Kulinyi Ernő író, operettlibrettistát, a „Szép vagy, gyönyörű vagy, Magyarország” dalszövegíróját...

A lexikális részhez egy tanulmány társul, amely a magyarországi politikai antiszemitizmus főbb állomásait vázolja fel Horthy színrelépésétől a magyar zsidóság ellen hozott megalázó, ki-rekesztő intézkedéseken (numerus clausus, zsidótörvények, munkaszolgálat), az értelmiség megosztására irányuló (nem mindig eredménytelen) törekvéseken át a holocaustig.

A könyvhöz Randolph L. Braham írt bevezetőt.

–élján–

A szerző kiadása, 189 oldal, 390 Ft.

Kereskedőkről, érdeklődő diákokról és egyéb megszállottokról

Itt van végre, amit már annyira vártunk, mi kínaiul tanuló diákok, megjelent az első, hivatalos kínai-magyar szótár! A hosszúra nyúlt várakozás nem volt hiábavaló, olyan művet tarthatunk kezünkben, amely nemcsak tartalmilag magas színvonalú, de esztétikailag is nagyszerű élményt nyújt az orientálistika szerelmeinek. Kezdetben a kínai nyelvvel ismerkedni vágyók több akadályba ütköztek egyszerre: nem létezett se magyar nyelvű kínai tankönyv, se szótár, se más egyéb olyan eszköz, amely megkönnyíthette volna a dolgukat. Azóta már van könyv – most ne beszéljünk arról, hogy milyen színvonalú, elég annyi, hogy az oktatók erősen visolyognak a használatától, és ha módjuk van, valami más, eredetibb tananyaggal bombázzák a kitaró diákságot –, és most itt a szótár is. Ugyanis – és ezt saját tapasztalatból mondhatom – a kínai nyelv tanulása nem kevés kitarást és gyakorlást igényel, ezt elősegítendő jöttek létre az első magyar-kínai, kínai-magyar szószedetek. Terjesztésükre egyik kiadó sem vállalkozott – érthető okokból, hisz akkor még kevesebb volt a kínaiul tanulók száma –, így azok megmaradtak a fénymásolt, a házilag kötött formánál, és felkutatásuk nem kis helyismeretet követelt a célközönségtől, amely szinte napról napra növekedett. A rendszerváltás, a gazdasági szabadság megteremtette hazánkban az ázsiai áruk számára a megfelelő piaci feltételeket, így elképzelhetetlen mennyiségű kínai vendégmunkás érkezett a fővárosba, és a VIII. kerületben kialakították a budapesti kínai negyedet. A beáramló keleti kereskedőkön kívül az ókori Kínai Birodalom kultúráját és nyelvét megismerni vágyó egyetemisták alkotják a kínai-magyar szótár olvasóközönségét. A szótár szerkesztői ennek a két szűk, de folyamatosan gyarapodó rétegnek érdekeit szem előtt tartva leginkább a mindennapi élet szóincsét gyűjtötték egybe – a mintegy 3750 írásjegy-címszót, és több mint 8000 összetett címszót. A szótár érdeme, hogy az egyes szócikkekkel nemcsak a mai, hanem a nemzetközi hagyományokat követve, a klasszikus írott nyelvi jelentést is figyelembe vették a szerkesztők. Mivel hazánkban korábban nem létezett ilyen típusú szótár, a külföldi kínai szótárakat vették alapul a kialakítás során, a felhasznált anyagok listája lenyűgöző, alapos elméleti munkára utal. Az írásjegyek keresése a gyakorlatlanabbak számára kisebb nehézségeket okozhat, de a szótáralkotók a bevezetésben minden várható és váratlan probléma ellen igyekeznek felvértezni az olvasót, segítve az eligazodásban. Az első tényleges kiadásra kerülő kínai-magyar szótár azonban nem jöhetett volna létre a különböző alapítványi támogatások és a Balassi Kiadó áldozatvállalása nélkül. Ez a kiadó az utóbbi években ténylegesen is felvállalta a keleti, főleg kínai témájú, igényes és tartalmas könyveknek a kiadását, reméljük a későbbiek során is folytatják ezt a remek kezdeményezést. Mi nyitottak vagyunk minden Kínával foglalkozó újdonságra, leginkább azonban a folytatást várjuk: az új magyar-kínai szótárt, amelynek létrejöttéről remélhetőleg hamarosan beszámolhatunk a Könyvhét lapjain is. Addig is élvezzük ezt a szép és értékes könyvet, amely minden kínai nyelvvel foglalkozó egyetemista hétköznapijának elengedhetetlen részévé válik.

Pompör Zoltán

Bartos Huba – Hamar Imre:
Kínai-magyar szótár
Balassi Kiadó, 890 oldal, 3000 Ft

Alain Thiery: A sebészasszony

Limonádénak nevezték volna régebben, manapság inkább lektűrnek divatos mondani a K. u. K. Könyvkiadónál Alain Thiery néven publikált, *A se-*

bészasszony című kötetet. Pedig egyszerűen szórakoztató, kikapcsolódást, némi izgalmat és elandalodást ígérő regényt írtak a szerzők. Igen, többen, merthogy az Alain Thiery álnév. Mögötte, amennyire tudni lehet, két francia alkotó búvik meg, egyikük plasztikai sebész, a másik reklámszakember.

A történet nemcsak szerelmi fonalával, az anyaság vagy hivatás kérdésének dilemmává növelésével, de helyszínével is alkalmazkodik a mai divatirányzatokhoz. Imádja a nép mostanság a kórházi filmeket, sorozatokat, televíziós nézettségük a csillagokig szökik. Ez a regény Bostonban játszódik, ahol a regény főhőse, Ann Jessup, a kórház legtehetségesebb, bár ifjú ortopédsebésze, legalábbis kollégái szemében. Másként vélekedik azonban főnöke, aki cselekménybonyolító véletlen folytán Ann szerelmének-élettársának apja, a legjobb bostoni családok egyikének képviselője-

ként. A kórház igazgatója el akarja távolítani Ann-t. A fiatal nő hiába várja, hogy szereleme mellé álljon. Ő érzelmi és egyéb okokból is kiszolgáltatott a családjának, s ráadásul még azzal is megrémítik, hogy hamarosan apa lesz...

Ann tehát elhagyja Bostont, kecsesgató állásajánlatot tartalmazó kárpótlással ugyan, de mégis megalázottként. Először szülőföldjére, a délvidékre, majd New Yorkba, s onnan tovább, hogy megcsinálja a karrierjét. Azt hiszem, ezek után nyilvánvaló, hogy nem marad el a happy end.

A kikapcsolódást szolgáló történetet szerzői profi módon, a lektűr legjellegzetesebb elemeinek pontos adagolásával alakították, lassították, vagy gyorsították a hatáskeltés szabályainak ismeretében. A maga, egyáltalán nem megvetendő, mert sokak igényét szolgáló műfajában profi munkát tettek le az olvasók elé.

-zi-

Tavaszi Helikon Akció!

MÁRCIUS 29. – ÁPRILIS 18.

Hármat fizet, négyet kap!

MESTER-
MŰVEK

4 könyv ~~3997 Ft~~
2400 Ft

MINI KLASSZIKUS
MESÉK

4 könyv ~~1792 Ft~~
1100 Ft

A LIBRI és a BIBLIOFIL könyvesboltjaiban

RETUSÁLT TÖRTÉNELEM

Németh Gábor, műsorvezető: – Nem csak a fotográfia iránt érdeklődők számára lehet érdekes **A komisszár eltűnik – Történelmi fotóhamisítások c. kiállítás, amely a Tavasz Fesztivál részeként tekinthető meg a Centrális Galériában április 30-ig. A galéria Budapesten a Nádor u. 11. szám alatt található. A kiállítás anyagát több, mint húsz év alatt gyűjtötte össze David King, a Sunday Times művészeti igazgatója.**

Marton Éva: – *Mikor és miért kezdte el gyűjteni a sztálini kor fotóit?*

D. K.: – Harminc évvel ezelőtt kezdődött... Bár a fotók rossz minőségűek voltak, Moszkvában és Leningrádban mégis könnyen hozzájuk lehetett férni. Ugyanakkor, amikor Trockijról próbáltam fotókat felkutatni, mindig ugyanazt az elutasító választ kaptam. El is felejtheti. Úgysem talál róla semmit, de hisz nem is volt jelentős alakja a forradalomnak. Mikor visszatértem Londonba, folytattam a kutatást. Itt tűnt fel először, hogy a már Szovjetunióban megismert, majd Nyugatra kiküldött képek, bár hasonlóak, részleteikben mégsem egyeznek. Ekkor figyeltem fel először arra, hogy a kint látott képek retusáltak.

M. É.: – *Érthető, hogy a középkelet-európai régióban érzékenyebben reagálunk az itt történetekre, de miért kezd el foglalkozni ezekkel a történetekkel valaki, aki Angliában nőtt föl, mint Ön is?*

D. K.: Mindig is érdekelt az orosz szocializmus története. Ezen belül is leginkább Trockij személye. Izgatott, hogyan reagált a világ erre az egész világot érintő forradalomra. Számomra tehát ez nem pusztán egy ország története, hanem annak az ideológiának, a szocializmusnak a megértése is.

M. É.: – *Mióta létezik történelmi fotóhamisítás?*

D. K.: – A legkorábbi példák itt a kiállításon is láthatók. Mindkettő Pétervárott készült. Az első változaton a vörös katonák mögött jól kivehető egy bolt felirata: Óra-Ékszer. A második képen, mely egy évvel később készült, az előbbi felirat eltűnik, s a tüntető katonák transzparensévé válik, ahol szintén jól kivehető a jelszó:

kai tisztogatások, a művész saját albumát is csak úgy tudta megmenteni, hogy durván, fekete tussal eltávolította mindazokat, akiket kivégeztek.

M. É.: – *Lehet-e tudni, kik voltak a retusálók?*

D. K.: – Bár azt tudjuk, hogy a képeket kik készítették, a retusálást már a szerkesztőségek vezetői végeztették el. Érzésem szerint ez a munka érdekes szakmai feladat volt. Vagyis

Fotó: Szabó J. Judit

David King a kiállítás megnyitóján

Harcolj a jobboldal ellen. Amúgy a retusált fotók virágkora a harmincas évekre tehető. Addigra már száműzték Trockijt, megtörtént a Kirov elleni merénylet, s túl vagyunk azokon az első moszkvai perek, melyek felgyorsították a folyamatot. Én a retusálás két változatával találkoztam. Egyfelől a magazinok szerkesztői határozták meg, kikről nem lehet már képet leközölni, s ezek az alakok aztán el is tűntek a fotókról. Még megrázóbb talán néhány durván, ollóval, késsel, tussal retusált kép. Jó példa erre Rodcsenko albuma: Üzbegisztán tíz éve. Az albumot megrendelték Rodcsenkótól, majd amikor Üzbegisztánban is megkezdődtek a politi-

milyen technikai bravúrral oldhatók meg ezek az eltüntetések. Azt hiszem, ez lehetett a legizgalmasabb munka ezekben az időkben. Egyfajta kreativitást jelentett. Mégha ez a kreativitás a pusztítással volt is egyenértékű. Szoktam mondani, hogy ezek a retusálások valami sajátos szovjet szurrealizmusnak is felfoghatók. De sohase feledkezzünk meg arról, hogy ezek a retusált képek egyfajta második halált is jelentettek. Hisz azokat, akiket a képről el kellett tüntetni, ezt megelőzően az életből is eltüntették. A sztálini rendszer logikájából kiindulva felteszem, hogy az eredeti képeket próbálták megsemmisíteni. Itt a kiállításon az eredeti és a retu-

sált képek párba állítva láthatók. Ahogy a képekről el lehetett tüntetni a nemkívánatos személyeket, ugyanúgy rá is lehetett retusálni.

M. É.: – *Itthoni tankönyvekből ismerem azt a képet, ahol Lenin hatalmas tömegek előtt beszél, s most látom, az eredeti képen a tömeg jóval szerényebb volt.*

D. K.: – Erre jó példa egy másik kép, ahol Lenin és Gorkij látható együtt. A kép feltűnően keskeny és magas, nem létezik az a negatív, amelyről ez a kép kikerülhetett. Ugyanis ezen eredetileg harmincan voltak, majd ahogy ők eltűntek, úgy alakult helyükre a tájkép. Többeknek is mutattam barátaim közül az eredeti képet, de mintha nem hittek volna nekem, majdnem hogy azzal gyanúsítottak, én varázsoltam oda a többi embert. Ugyanis ez a kép, Lenin és Gorkij kettőse, annyira ismert és elfogadott volt hetven éven keresztül a Szovjetunióban, hogy nehezen hihető el, ez a hajdani képnek csak egy kis része volt.

M. É.: – *Vannak-e árulkodó jelek? Tehát amikor meglát egy ilyen fotót, érzékeli-e, hogy itt valami hiány van, esetleg többlet?*

D. K.: – Feltétlenül. Árulkodó lehet például a perspektíva, a ceruzanyomok, vagy különösen homályos részek, kaparás nyomai, vagy akár az utánarajzolt durva kontúrok is. Ez mind-mind azt jelzi, hogy valami nem stimmel. Ugyanakkor a retusálások néhány esetben olyan rosszul voltak elkészítve, hogy azt gyanítom, akik ezeket elvégezték, valami kis utaló jelet hagytak az utókor számára, melyen a későbbi korok emberei elindulhattak. Mintha jeleztek volna, hogy vigyázat, valami itt történt. Feltételezésem szerint azért, hogy ezek az emberek ne tűnhessenek el végleg a történelem sülyesztőjében.

(Elhangzott az Irodalmi Újság 1999. március 6-i adásában. Szerkesztő: Zelki János. Felelős szerkesztő: Kőrösi Zoltán.)

Történelem

Kahler Frigyes:

A Brusznjai-per

Kairosz Kiadó, Bp., 1998.

411 old., 1790 Ft

Mint ama nevezetes „állatorvosi ló” az összes lehetséges betegségeket, úgy mutatja az 1957-es Brusznjai-per az úgynevezett „osztályharcos bíráskodás” valamennyi, ma már elrettentő példaként szolgáló jellegzetességét. Egy klasszika-filológus képzettségű vespéremi tanár, aki 1956-ban a Forradalmi Tanács vezetője lesz (amint a perben mondták: „ideológiai irányítója”), s mindvégig mérséklően, visszafogóan hatott az események fegyverek által eldöntendő részére, szabályszerű konstruált per elsőrendű vádlottja (s aztán mártírja) lesz, amikor a politikai megtorlásnak bűnbakokra van szüksége. Sajátos élménye az olvasónak, hogy míg a „klasszikus” koholt perek anyagát mindmáig nem ismerheti minuciózus részletességgel, holott mint tudjuk, az ördög a részletekben lakozik, vagyis nem ismerjük a mintát, mostanában (egyebek közt dr. Kahler Frigyes szorgos munkálkodása nyomán) kezdjük megismerni e perek későbbi folytatásait: az 1957-től induló konstruált ügyeket. Teljes (néha bizony figyelemelanjakasztó) aprólékossággal. Valatások, periratok, szembesítések, tárgyalások, kulisszák mögötti levelezések és utasítások: íme, ez teszi ki dr. Kahler könyvének túlnyomó részét. Oly káprázatos bőségében van a bizonyító anyagnak, hogy bizony, fölöslegesnek érezzük unos-untalan előtérbe tolvok indulatait, kissé szónokias minősítgetéseit: beszél ez az anyag magától is. Jogász és filológus, történész és agitátor keveredik e kötet oldalain. Sajnálatos, hogy közülük a filosz – éppen

egy ilyen, precitizásával, mikrofilológiai alaposságával méltán kérkedő könyvben – nincs mindig a helyzet magaslatán. Ha például dr. Kahler – igen helyesen – megemlíti, hogy az egyik Bíró Zoltán nem azonos a könyvben szereplő másikkal, megérdemelt volna ennyi gondosságot az is, hogy ne nevezze hat előfordulási helye közül öt esetben Földeák Jánosnak (és e néven Ferrari Violetta férjének) azt a személyt, akiről aztán a 369. oldalon kiderül, hogy Földeák László. Könyve hátsó borítóján, tehát kiemelt helyen szerepel egy bizonyos Geiger Béla, csak hogy a könyv 390. oldalát olvasva kiderül: nem számos magyar vers oroszra fordítójáról van szó (Geiger Béla tudniillik innét ismerhető), hanem a megyei pártbizottság adminisztratív főelőadójáról. Ha a szerző teljes joggal kifogásolja, hogy a formailag is minősíthetetlen vádiratban egy vádlott adott esetben tévesen, Zoltánként szerepel, már csak saját fontos mondanivalója érdekében is ügyelhetne arra, hogy maga ne kövessen el hasonló lapszusokat.

-s-s

Emlékirat

Domokos Géza:

Esély III.

Pallas-Akadémia Könyvkiadó

334 oldal, 1750 Ft

Az úgynevezett átlagembernek is nagyon gyakran támad az a késztetése, hogy leírja, vagy elmesélje a vele történeteket, hogy „magántörténelmét” megörökítse, különösen olyan időkben, amikor érzékelhetően más irányt vesz a dolgok folyása. Domokos Géza író, irodalomszervező, műfordító, a Kriterion Kiadó hajdani igazgatója, az RMDSZ valamikor elnöke, volt nemzetgyűlési képviselő,

mint a fenti életrajzi adatokból is kitűnik, nem azon átlagemberek közül való, akik „magántörténelmet” írnak. Az ő visszaemlékezései történelmi dokumentumok, hiszen 1989-ig benne volt az irodalom, azután pedig a történelem, a politika fősodrában. A szereplő volta teszi rendkívül érdekes olvasmánnyá *Esély* című memoár-trilógiáját, amelynek első kötetét 1996-ban, második kötetét 1997-ben, utolsó, harmadik kötetét pedig most adta ki a csíkszeredai Pallas-Akadémia kiadói társulás. Az utolsó kötetben – a nem éppen nyugalmas – 1992-es év jelentős eseményeire, tényeire, vitáira emlékezik vissza a memoár-író Domokos Géza, ahogy jelzi – „öncenzúráról mentesen”.

Az emlékező-irodalom egyébként igen kényes műfaj... Ahogy az *Esély*-trilógia szerzője is írja, bizonyos embereken „csattanhat” az emlékező „ostora”, ugyanakkor önmagán is kegyetlen igazságot kell tennie, hiszen olykor a múltbéli tettekkel nehéz szembenézni a jelenben. Domokos Géza visszaemlékezései végén így ír: „Az értelmiségi ember, különösen, ha az írástudás terhével is megrakott, aligha térhet ki az üllő és a kalapács közötti különbség ódiuma elől. Hol ez, hol az, beláthatatlanul állapota a világgal, olykor önmagával is, a kitűzött cél és az adott lehetőség közötti eltérés, mindmind a konfliktusos helyzetet mélyíti”. Márpedig a konfliktusok nemcsak „belülről”, hanem kívülről is harapták a romániai magyarságot. Ezt a meglehetősen nehéz időszakot örökölte meg az író. A kötet utolsó fejezete – *Körön kívül* címmel – az író, közéleti személyiség 1995 és ’98 között elmondott beszédeit, a vele készült interjúkat tartalmazza.

– tip –

Háztalan csiga

Könczei Ádám naplója

1946–1983

Tinivár-Kolozsvár, 1998

Bizonyára nem túl sokan ismerik az anyaországban Könczei Ádám pedagógus, néprajzos nevét, aki naplóban rögzítette szinte egész életének apróbb-nagyobb eseményeit. Ahogy a naplóját közreadó feleség, Tolna Éva írja a könyvvé „szelídített” éleleltár előszavában: az írás segítségével „az idővel (s tegyük hozzá: a körülményekkel is) dacolt” ez a lobogó lelkű, az élettől alaposan megrugdosott, nyughatatlan ember, akit hol a tanári pályáról távolítottak el felletesei, hol a kolozsvári Folklor Intézet tudományos munkatársi állásából penderítettek ki, hol a nyomdai korrektorságból „fokoznak” le. Szinte egészen ötvenöt éves korában bekövetkezett haláláig nélkülöz, próbál értelmiségiként élni és alkotni (szervezett anyanyelvű óvodát és iskolai anyanyelvi oktatást, gyűjtött népmesét, népzeneit).

„Egyesek regényeket írnak, mások átélnek regényeket. Az ember mindig alkot, mert mindig hat: így vagy úgy, jól, vagy rosszul, sokszor észrevétlenül lemérhetetlen kis mértékben, de sokszor döntően. Vajon én is hány barátomba oltottam be a nyugtalanságot, az akarást, a tenni vágyást, a belenyugvást, a szebbre törekvést.” 1957-ben lejegyzett sorai akkor is sokatmondóak, ha egyes szám első személyben ír: „Felőrli az ember erejét e meg nem valósított tervek tömkelege – amiket >>rendes<< körülmények között megvalósíthatnék. Kis és nagy tervek... Kis írárok, amelyek azért íródnak, hogy lélekezethez jusson az ember, hogy hírt adjon arról, hogy él, nem tört le véglegesen...” Könczei Ádám sorai mögött nemcsak az ő arcképe sejlik fel, hanem a korabeli romá-

niai magyar értelmiség életérzése, hányattatása, közérzete is. Ilyen szemmel nézve is érdekes olvasni harminchét év történéseit, amelyben a naplóírás a „lélekezethez jutás” eszköze...

– tépé –

Művészettörténet

Török László:
The Hunting centaur – A Vadászó kentaur
Atlantisz Könyvkiadó – Szépművészeti Múzeum
145 oldal, 1995 Ft

A budapesti Szépművészeti Múzeum Antik Gyűjteményébe 1993-ban került az a kentaur-relief, amely mű művészettörténeti, történeti, építészeti, társadalmi elemzésére Török László vállalkozott, amelynek eredménye az Atlantisz Könyvkiadó és a Szépművészeti Múzeum közös, kétnyelvű kiadványa. A kötetben a szerző bemutatja magát a faragványt, elemzi az ábrázolás stílusát, korát, származási helyét, bemutatja azt az építészeti és társadalmi környezetet, amelyben a faragvány keletkezett, különös figyelmet szentelve a Kr. utáni 4. századi egyiptomi szobrászatnak és a kopt művészet születésének.

A későantik építészeti szobrászat egyik, magyar tulajdonba került remeke azért érdemel különös figyelmet, mert a gondos elemzés nyomán „közelebb juthatunk a fáraonikus egyiptomi kultúra tovább élő hagyományai és a hellenizmus közötti kölcsönhatások jobb megismeréséhez”.

A kentaur-ábrázolás elemzése során a szerző a Szépművészeti Múzeumba került műtárgyat összehasonlítja más közgyűjteményekben található, hasonló korszakban keletkezett faragványokkal, amelyek eltérő rendeltetésük és ikonográfiájuk dacára stí-

lusbeli rokonságot mutatnak egymással. A tipológiai, ikonográfiai és stílushagyományokból arra lehet következtetni, hogy a közép-egyiptomi mesterek nem egymástól elszigetelten működtek... Aki azt hiszi, hogy a *Vadászó kentaur*-ról „szóló” kötet csupán száraz – főleg műértők számára íródott – elemzés, téved. A nyomozás izgalomával felérő műelemzés nyomán közelebb kerülnek hozzánk azok, akik az említett korban éltek, feltárul életmódjuk és kultúrájuk, gondolkodásmódjuk és hiedelemviláguk, a társadalmi „berendezkedés”, amelyben éltek, alkottak, közelebb kerül hozzánk a kor, amelyben „lendületet kapott a pogány ikonográfia keresztény hit szerinti újraértelmezése”.

A szépen illusztrált kötetet a képek jegyzéke és bibliográfia egészíti ki.

– show –

Művelődéstörténet

OMIKE:
Országos Magyar Izraelita Közművelődési Egyesület 1909–1944
Horák Magda (szerk.)
Háttér Kiadó,
600 oldal, 3500 Ft

Az 1895. évi recepciós törvény (a zsidó vallás bevett felekezetté nyilvánítása) után 25 évig viszonylagos nyugalomban élt a magyar zsidóság. Ezekben az években kezdte el felekezeti kulturális életének megszervezését. (Egy zsidó közművelődési egyesület létrehozásának gondolatát először Löw Lipót vetette fel Magyarországon 1865-ben!)

A századfordulón két súlyos veszéllyel – a vallási bezárkózással és az asszimilációval – kellett szembenéznie és megküzdenie a magyar zsidóságnak. Hevesi Simon pesti rabbi problémafeltáró és tettekre sarkalló cikkének hatására 1909-

ben megalakult az OMIKE. Támogatói elsősorban a zsidó értelmiség legjobbjai, továbbá földbirtokosok, gyáriparosok, gazdag polgárok voltak, mellettük olyan keresztény kiválóságok is, mint Jászai Mari, aki adakozott és adományokat gyűjtött.

Az egyesület az említett vesztélyek elhárítására a zsidó és a magyar nemzeti kultúra valamint az európai kultúra integrálását tekintette egyik alapvető célkitűzésének. Az eredmény letéteményesének az ifjúságot tartotta, ezért is igyekezett alakítani, nevelni a fiatalokat, biztosítani a szegénysorsú egyetemisták, főiskolások tanulását (diákmenza, diákotthon, könyvtár, orvosi rendelőintézet, énekkar, sportklub), ezenkívül támogatta a tanoncképzést, a gyermeknyaraltatást, a hitélet megerősítését, a hagyományok őrzését. Felnőtteknek előadásokat, hangversenyeket rendeztek, magyar nyelvi, gépés gyorsíró tanfolyamokat indítottak.

Vidéki szervezetei létrejöttével immár a de facto országossá terebélyesedett OMIKE működési köre is kibővült: évkönyveket, kulturális almanachot, képzőművészeti mappákat ad ki és megalapítja folyóiratát, a Múlt és Jövőt.

Az I. világháború alatt előtérbe került a szociális tevékenység: katonák és menekültek étkezői, hadiözvegyek, sebesült katonák megsegítése stb.). Az egyesület jelentősége fokozódott a numerus clausust követő években, amikor az egyetemekről, főiskolákról kitiltott zsidó diákok egy részének külföldi tanulását biztosította, vagy amikor a félbeszakadt művészi pályák folytatásához kiváló magyar zsidó művészek közreműködésével festő-, grafikus- és szobrászképzési lehetőséget teremtett.

A harmincas–negyvenes évek fordulóján a zsidótörvé-

nyek, a zsidóüldözés megpróbáltatásai egyfajta túlélési stratégiát kényszerítettek a magyar zsidóságra. Az OMIKE 1939 őszén létrehozta Művészakcióját, munkalehetőséget teremtve, hivatásának művelését biztosítva 430 előadóművésznek, 95 képzőművésznek, 325 írónak és újságírónak. Olyanoknak, akiket pusztán származásuk miatt elüldöztek a kulturális élet minden területéről: Fischer Annie, Komor Vilmos, Ungár Imre, Ernster Dezső, Relle Gabriella, Kálmán Oszkár (a Kékszakkalló alakítója az ősbemutatón!), Beregi Oszkár, Ráday Imre, Ascher Oszkár, Pártos Erzsébet, Salamon Béla, Keller Dezső, Rodolfó, Alfonzó, hogy néhány nevet említsünk ebből a legendás társulatról.

Az OMIKE és a Művészakció működése 1944. március 19-én a német megszállással véget ért.

Aczél János

Szótár

Kövecses Zoltán:
Magyar szlengszótár
Akadémiai Kiadó, Bp., 1998.,
360 oldal

Eliza Doolittle, amikor már tökéletes artikulációval beszél, próbára bocsátatik Higgins professzor anyjának szalonjában, ahol azzal képesíti el a finom társaságot, hogy egyszerűen csak egy botrányos szlengszót ejt ki a száján. Ez a szó az ötvenes évekbéli magyar fordításban így hangzott: „megnyúvasztották”. Biztosra vettem, hogy újabb fél évszázad eltelével ez a kifejezés már átkerült a szalonképes szavak táborába – de nem, Kövecses Zoltán régi hiányt pótolni hivatott szótárában változatlanul ezt a minősítést kapta: „biz, durva”. Gondolom, már ebből az egyetlen példából is kitűnik, hogy a könyvet úgy olvastam, ahogy szótárakat

nem szokás: folyamatosan, szinte regényként. Ennek tudniillik (ellentétben számos regénnyel) minden szava fontos. Mindből okul (így vagy úgy) az ember. Kölyökkoromban például arra, hogy valami jó, mi azt mondtuk: „stöfe”. Lám, ennek nyoma veszett. Igaz, nem is volt valami nagy szám. Később – érthető okokból – sokak használták a „konyec” (így o-val!) meg a „kleba” (így k-val) kifejezéseket. Nem ugyanazt jelezték, mintha „végét” vagy „kenyert” mondtunk volna. Milyen a sors? Ezek a szavak is kivultak az országból. Sorolhatnám még, mi minden hiányzik, vagy tűnt el az idővel, fontosabb azonban, hogy mi minden került be a nyelvbe. Képkalkotó fantázia, humorérzék, nyelvi lelemények garmadája – lubickolhat az olvasó az olyan telitalálatokban, mint a politikai közelmúlta oly igen jellemző meghatározása a „cigány” kifejezésnek: „KGST-indián”.

Örülök annak is, hogy itt van már, polgárjogot nyert (legalább a szleng szintjén) a ropant szemléletes „benga”. Igaz, nem értem, mitől volna szleng a „züllik”, de hát nem is vagyok tudós nyelvész. Az viszont kicsit zavar, hogy éppen egy ilyen filológiailag kényes kötetben rendre elmarad a szótárszerkesztő barátjának, a kiváló angolnak a neve elől a „T”. András Lászlónak – „T” nélkül – ugyanis a maga területén nem kevésbé kiváló spanyol műfordítót (és író) hívták.

– rg –

hosszabb túrára. Különösen gondos előkészületet igényelnek a hosszabb külföldi barangolások, hiszen a nyelvismeret hiánya és a helyi viszonyok ismeretének hiányosságai olykor megnehezítik nemcsak a tájékozódást, de a célbaérést is.

A Görgényi-havasokról, a Hargita-hegységről, a Csomád hegycsoportról, a Szent Annáról és környékéről, a Gyergyói-havasokról megjelent turisztikai kalauzok után a Pallas-Akadémia Kiadó újabb kötetet jelentetett meg, az Erdélyi-Szigethegység központi magjáról, a Bihar hegységéről, amely bővelkedik bejámi- és csodálnivalókban: barlang-, szoros-, és vulkáni kőzetképződményekben.

A jól megszerkesztett, térkép-mellékletekkel ellátott turisztikai kalauzban – amelyre bátran rábízhatja magát az e tájon barangoló természetjáró – nemcsak az útvonalakról, szálláslehetőségekről, a járművel és gyalogosan megközelíthető kirándulási célpontokról kaphatunk alapos tájékoztatást, de e tájegység földtörténeti fejlődéséről, éghajlati sajátosságairól, növény- és állatvilágáról is képet nyerhetünk. Mint a kötet szerzője, Pálczér János az előszóban említi is, a túrászai kézikönyvben kizárólag a jelzésekkel ellátott útvonalakról esik szó, amely utak különösebb turisztikai felszerelés és különösebb edzés nélkül is bebarangolhatók.

A kötetet román–magyar és magyar–román helynévmutató egészíti ki.

– só –

Útikönyv

Pálczér János:
Bihar-Vlegyásza
Pallas-Akadémia Könyvkiadó
109 oldal, 1200 Ft

A természetjárók igen gyakran csak hosszas felkészülés után mernek elindulni egy-egy

Kertészet

Böhmig, Franz:
Kertészkedés egész évben
KOGYF Editió
483 oldal, 3500 Ft

Hamarosan itt a tavasz – legalábbis, reménykedjük benne –, s itt a kertészkedés ide-

je. Kiskertek, de akár nagyobb gazdaságok segítségére jelent meg Pálincás Tibor és Serei Frigyes fordításában az a német „bestseller”, amely 1980 óta huszonöt (!) kiadást ért meg, s amit napjainkban szinte minden németországi kerttulajdonos forgat. Nem véletlen a siker, hiszen a szerző hónapokra bontva adta 1973 tanácsát, számos növényismertetőjét, természeti táblázatát. A 146 rajzzal és 229

színes fényképpel illusztrált gyakorlati kézikönyv valóságos lexikon, mely két részre tagolva ismerteti a kertészkedés csínját-bínját. Az első részben nyomon követhető az év folyamán szükséges munkálatok sora, míg a kötet második fele a természetessé, a fajok illetve fajták kiválasztásával, valamint a kórokozók és kártevőkkel kapcsolatos tudnivalókat adja közre. Híven a német precizitáshoz, nem csupán a

A CICERÓ KIADÓ AJÁNLATA

Hernádi Sándor: Észtekergető

(E könyv az 1999/2000-es iskolai tanévben a 34.541/6/98. XIV. számon segédkönyvként szerepel)

Az ismert nyelvművelő kötetében agytomáztató helyesírási játékaikat kínálja: diákok, szülők, valamint tanítók, tanárok számára. Az észtekergető 52 hétre – kerek egy esztendőre – el látja az olvasót szórakoztató fejtörőkkel, játékos helyesírási foglalkozással, nyelvtani-helyesírási versenyek anyagával.

Hernádi tanár úr kimeríthetetlen és megunhatatlan ötlettárat állított össze, ilyen fejezetekkel például: Helyesírási lottó és totó. Hangegyesítés. Tagragasztás. Szólékelés. Tóligolás. Névöltöztetés stb. Az önellenőrzéshez minden fejezet végén megadja a helyes megfejtéseket is.

Kb. 990 Ft

Szüts László: Szójátéktár

(E könyv az 1999/2000-es oktatási év segédkönyvlistáján 34.541/27/98. XIV. szám alatt szerepel)

Az anyanyelvi fejtörő mintegy másfél ezer kérdést (és választ) tartalmaz, felölve a szókincs, a szóhasználat, a nyelvhelyesség, a helyesírás különféle területeit. Jól felhasználható vetélkedőkön, de segítséget nyújt az önműveléshez is. A kiváló nyelvész-professzor hasonló feladványokkal számtalan nyelvi vetélkedőt, versenyt rendezett és vezetett. E könyve szóbeli feladványok és írásos feladatok gyűjteménye.

Néhány kedvcsináló fejezetcím: Szóróról szóra. A szavak jelentése. Rokon értelmű szavak. Szóképzés, szóösszetétel. Szólások, közmondások. Tulajdonnevek, csaláadnevek, keresztnevek, földrajzi nevek. Hogy is írjuk? Kengurusz szavak. Helyesírási totószevények.

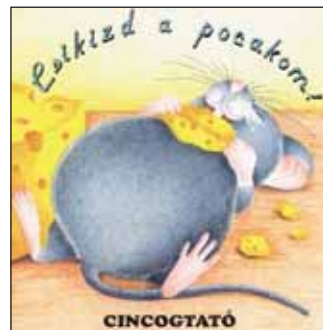
kb. 990 Ft

Csikizd meg a pocakom!

Fordította: Gyárfás Endre

Kisgyermeknek szóló színes, különleges lapozó – 4 cím – mindegyiken egy kis kiemelkedő szőrös-csipogós, állathangot utánozó állatfigurával, mindegyik 12-12 oldal, vastag karton. A Ciceró és a Kiskapu Kft. közös kiadványa.

Hápopgtató (kacsa)
Cincogtató (egér)
Vakkantó (kutya)
Csipogtató (kicsicirke)

Ára kb. 850 Ft/db

A fenti könyvek megrendelhetők és megvásárolhatók sok ezer más könyvvel együtt: Falukönyv-Ciceró Kereskedőháza 1134 Bp., Kassák L. u. 79.

T./F.: 329-1619, T.: 329-0879, F.: 260-1170 E-mail: cicero@mail.matav.hu

konyhakertek, hanem a díszkertek növényeivel és gondozásával is foglalkozik a szerző, s hogy a rend tökéletes legyen, szigorúan pontokba szedi a végzendő munkálatokat, példának okáért a márciusi feladatokra 260 tudnivalót gyűjtött csokorba. Ebben a körben szerepel az esővíz gyűjtésétől a zöldséggalánták nevelésén át a palackkert elkészítésének valamennyi fortélya, s a gondos gazda még olyan tanácsokat is kap, amelyek a té-

len pihentetett növények „felújítására”, a gladiólszusz és egyéb hagymás virágok előnevelésére, virágzásának meggyorsítására vonatkozik.

A könyv második egysége a táblázatoké és listáké. Külön helyet kapnak a legfontosabb termőtalajok és fajtái, az irányértékek a zöldségfélék trágyázásához, a gyökérzöldségek, a sziklakertbe ültethető cserjék, a díszfüvek és virágok. A növénymutatóban a magyar olvasó számára ismeretlen fajtákat is talál, ez

nem véletlen, hiszen a mű szerzője Németországban él, tehát nálunk még nem honos fajtákat is bemutat. De olyan növényekről is szól, amelyek nálunk egyéb okokból még kevésbé ismertek, ennél az a célja, hogy az egészséges életmódra törekvők egyre szélesebb táborának újabb ötleteket adjon.

A jó tanácsok gyakorlati segítséget adnak az olykor nem is egyszerű feladatok megoldásához, a kerti szerszámok helyes használatához is.

S akik még csupán most szeretnének kertet kialakítani, azoknak is segít a könyv: a felmerülő rengeteg kérdésre megadja a választ. Például hogyan építsünk keretet, telepítsünk gyeget vagy virágot ültessünk, hogyan és mikor takarítsuk be a termet, az adott növekedési időszakban milyen ápolási munkákat kell elvégeznünk, hogyan, mikor és mivel trágyázzunk, miként serkenthetjük a gyümölcskötődést, illetve növelhetjük a hozamot. Mindennek egyetlen könyvben nézhetünk utána, ami elsősorban több szabadidőt teremt. Ezáltal viszont több időnk jut a kertre, az ott teremtett szépség csodálatára.

D. Cs.

Humor

Borbás Mária:
A bűnbak bégetése avagy gyöngyszemek a papírkosárból

Illusztrációk: Kelemen István
Európa Könyvkiadó, 133 oldal

A világirodalomban való tájékozódás egyetlen lehetőségét a műfordítás adhatja, hiszen még azok is, akik jól beszélnek, írnak, olvasnak valamilyen idegen nyelven, igazán csak fordításban, az anyanyelvükön élvezik az egyes műveket. Az olvasók

többsége sajnos nemigen kíváncsi a fordító nevére, természetesen veszi, hogy magyarul olvashatja. Pedig már a múltban is, csakúgy, mint napjainkban neves műfordítók csodálatos alkotásokkal ajándékoztak meg minket. Igaz azonban Babits Mihály vélekedése is: „A fordítás hálátlan munka, mert a legjobb is megalkuvás és nem tökéletes, hibát mindig lehet benne találni és erényeit nem muszáj észrevenni.”

Mindnyájan emlékszünk Karinthy Így írtok ti-beli paródiájára. Ady egyik versszakát idézi: Jöttem a Gangesz partjairól..., s négyzeres átétellel, magyarról németre, majd visszafordítva végül is eljut a Herz-féle szalámihoz. Bár paródia, mégis komoly. Nem is olyan könnyű munka a műfordítás.

Borbás Mária (az előbb említett neves fordítók egyike) most egy olyan csokrot állított össze, melyben a fordítók bakijait, tévedéseit, melléfogásait gyűjtötte egybe. Élvezetes olvasmány, kár, hogy az eredeti, idegen nyelvű mondatok nem kaptak helyet a kötetben, okulásul akár a nyelvtanuláshoz, akár a műfordítás fortélyainak megismeréséhez. Ez utóbbihoz például érdekes adalék lehetne, ha megismerhetnénk, milyen mondatokká alakultak a szerkesztők keze alatt a kötetben idézett „gyöngyszemek”.

Íme néhány példa: „Ebben a percben először hittem abban a mágnességgel telt kozmoszban, amelynek hullámai palacsinta módjára sodornak elém egy emberi lelket, és ismeretlen oldaláról mutatják meg.” Vagy: „Az elmém viszketegezésében életre keltett állapot nem feledkezett meg rólam.”

„... s ha valaki netán kételkedne az idézetek valódiságában: >>>A fejemet teszem rá, hogy a veleje igaz!<<<”

pesti

**Bibliofil Országos
Könyvesbolthálózat**

ELKÖLTÖZTÜNK

Az idei tavasz több változást is jelent a Bibliofil Országos Könyvesbolthálózat számára: a bolthálózat központja új telephelyre költözik, amelynek a címét ezúton is szeretnénk partnereinkkel közölni:

Új cím: **1134 Budapest, Teve utca 41.**
(a Tevecenter épülete)
Tel.: 1/237-50-51, fax: 1/237-50-52

A központi irányításban dolgozók már a cikk megjelenésekor ebben az irodaépületben lesznek elérhetők, az áruforgalom (beszerzés, raktár, szállítás) pedig május folyamán költözik a Teve utcában található új raktárunkba.

A telephely könnyen megközelíthető (a Váci útról a Fáy utca felől, vagy a Róbert Károly körútról az első, Váci úttal párhuzamos utca az Árpád hídtól), jók a parkolási és a raktári feltételek is.

Az új telephelyen mind az irodában, mind a raktárban dolgozó kollégák az eddiginél sokkal jobb körülmények között végezhetik a munkájukat. Erről talán majd Önök is meggyőződnek a jövőben.

A költözésen kívül a másik szembetűnő változás az új arculat bevezetése lesz: április elsején a Sopron Plazában található új Könyv- és Zenezalonunk ünnepélyes boltavatóján fogjuk bemutatni a teljesen új emblémánkat. Addig maradjon ez megelégedés.

Bibliofil Országos Könyvesbolthálózat

A ComputerBooks új művei

A ComputerBooks (ill. elődje, az LSI) a hazai szakkönyvkiadó „nagy öregje”, amely már több, mint tíz éve adja ki általában igen színvonalas, és szinte kizárólag magyarok által írt, eredeti műveit. Az ország egyetlen más szakkönyvkiadója sem büszkélkedhet ilyen volumenű saját termékkel – még az olyan „történelmi” szakkönyvkiadók sem, mint a Műszaki. Ráadásul a Kiadó művei nem egy esetben nemzetközi összehasonlításban is megállják a helyüket (ilyen szerintem például a Gerő Judit-féle Word 7 vagy a Kondorosi – László – Szirmay-Kalos – kollégáim – által írt Objektum-orientált szoftverfejlesztés). A CB és társainak működése azért is becsülendő, mert sajnos, ami nyugati, az nem garantált, hogy jó. Elfogulatlan magyar számítógépes sajtótermékekben érdemes az egyes nyugati, közismerten rossz műveket kiadó vállalkozások alkotásainak kritikáit elolvasni.

Jelen bemutatónkban a Kiadó három új könyvét mutatjuk be.

**Dr. Kovács Tivadar –
Dr. Kovácsné Cohner Judit
– Ozsváth Miklós –
G. Nagy János:**

Mit kell tudni a PC-ről
(1998, 1497 Ft)

A meglepően olcsó könyv az ilyen, bevezető jellegű átlagművektől eltérően figyelemreméltóan színvonalasra sikeredett. Arra számítottam, hogy a művet, mint az ilyen könyveket általában, az operációs rendszer(ek) tárgyalása teljes egészében kitölti – nos, kellemesen csalódnom kellett. A Windows95-re és a DOS-ra csak pár oldalt veszteget a mű (más operációs rendszerek nem kerülnek szóba – igaz, azokat az OKJ/ECDL vizsgákon nem is kérdezik), az oldalak legnagyobb részén valóban releváns információ található. Az Office 97 minden komolyabb programcsomagját behatóan elemzi a mű – annyira nem átfogóan, mint ahogy azt a kiadó más, kifejezetten az adott programokat tárgyaló könyvei teszik, viszont összefoglalásként, ill. bevezetőként ez a könyv több is,

mint elegendő (a BME-s „Számítástechnika alapjai” tárgy hallgatóinak ezentúl ezt ajánlom, a régi, Gerő Judit-féle Word 7 helyett, amely szintén a CB kiadványa) – ára pedig töredéke annak, mint ha minden egyes programhoz külön-külön beszerezniük az azt tárgyaló művet.

A mű a számítástechnikai (pl. hardver-architektúra) alapok, a DOS és a Windows95, valamint az Office97 mellett adatbáziskezeléssel (konkrétan MS Access-szel) is foglalkozik – ez az egyik legjobban sikerült része. Ezenkívül megtalálhatjuk itt az Internet alapjainak tárgyalását is – WWW, E-mail stb... Ez a fejezet néhol kicsit elavult (pl. az Internetto már nagyon régóta saját domain-nel rendelkezik, ettől függetlenül jól sikerült – nem fárasztja az Olvasót UNIX-szal, pine-nal stb..., hanem mindent (E-mail-ek szerkesztése stb...) az Internet Explorer példáján mutat be (a Netscape Navigator, a konkurens Internet-böngésző, nem szerepel a műben).

A könyv szakmailag is igen színvonalas (pár kisebb bakitól eltekintve, mint pl. az ominózus b/s és baud-összecserélés).

Mindent összevetve, ezért a pénzért sehol sem kapunk jobb általános számítástechnikai bevezetőt. A művet különösen az Office97-tel megismerkedni kívánóknak ajánlom, de bárki haszonnal forgathatja.

Rudnai Péterné:

A NetWare 4.11
(1998, 2576 Ft)

A magyar, ill. nemzetközi munkaerőpiacon mindig is óriási kereslet mutatkozott a Novell NetWare, a legelterjedtebb és legmegbízhatóbb hálózati operációs rendszer, rendszeradminisztrátorai iránt. Emiatt is hiánypótló ez a mű, amely túllép a felhasználóknak szóló művek sekélyes információin, és valóban a rendszeradminisztrátoroknak (is) szól. Mi ez utóbbi, lényegesen magasabb tárgyalási színvonalat feltételező szempontból olvastuk el a művet.

Egy ilyen hiánypótló NetWare-es műnél alapkövetelmény az, hogy a

kezdő rendszeradminisztrátorokat az operációs rendszer telepítésének minden egyes lépésén explicit keresztülvezesse. A könyv ebben nem hibázik – valóban megtalál egy kezdő rendszeradminisztrátor benne mindent, ami szükséges az elinduláshoz.

A mű „mezei” felhasználók számára is ajánlott – bár ők csak ritkán szembesülnek a NetWare fejlettebb parancsaival, és a pmail levelezőprogram működésére sem nehéz rájönni – nem hiányozhat egyetlen NetWare-felhasználó könyvespolcáról sem egy ilyen, átfogó jellegű mű, még ha ez egy kicsit „ágyúval a verébre”-jellegű is, azaz a mű jó részét felhasználóként sosem fogják a gyakorlatban alkalmazni.

A mű rendkívül didaktikus, amely egy ilyen, kezdők számára is írt alkotás esetében alapkövetelmény.

Szakmailag is színvonalas a könyv, ellentétben egyes kiadók csapnivaló fordításaival (egy kiadónk éppenséggel egy pár hónapja dobta piacra a saját NetWare-es fordítását, amelynek minősége egyszerűen borzasztó).

Benkő Tiborné – Benkő László

– Kuzmina Jekatyerina

– Dr. Tamás Péter:

Windows alkalmazások fejlesztése C++ Builder 3 rendszerben

(1998, 3987 Ft)

Ki ne ismerné Benkő Tiborné nevét? Ha az ex-LSI, ill. a CB legismertebb szerzőjéről körkérdezténe valaki a hazai számítástechnikai társadalomhoz, kivétel nélkül Benkőné neve kerülne elő. A szerzők Borland-os elkötelezettsége ismert – minden új Borland-termékről a világpiacon könyvkiadókhöz képest maximum egy-két hónapos késéssel jelenik meg művük; viszont, épp emiatt, a „szomszédvár”, a Microsoft, szintén a legszélesebben használt termékeiről (jelen esetben ez a Visual C++ 6, ill. általánosságban az MFC) hiába is várnánk tőlük műveket. Ez persze nem baj, sőt mindenképp üdvözlendő, hogy egy kiadó a „kis” Borland/Inprise-t támo-

gatja a mindent agresszíven felfaló és akár tisztességtelen eszközökkel is egyeduralomra törekvő Microsoft-tal szemben.

Az ismert szerzők a Borland C++ Builder legújabb, 3.0-ás verzióját ismertetik. Sajnos a C++ tárgyalása (különösen, amióta az STL kijött) tárgyalására még egy ezeroldalas könyv sem volna elegendő, ettől a műtől azt ne is várjuk – ebből a szempontból a Szerző régi (1992-es), de még kapható művét, A C++ programozása – Borland C++, ill. a tavaly megjelent alkotását, az Objektum-orientált programozás C++ nyelven-t (mindkettő szintűgy CB-kiadvány) érdemes beszerezni (ill. a Novotrade 1992-es, sajnos már régóta nem kapható fordítását, a C++ Egyszerűen-t). Viszont azok, akiknek már a nyelv a kisujjukban van, sokat profitálhatnak a műből, amely, szerencsére, Windows programozói ismereteket nem tételez fel (a Windows programozása a Borland vagy akár a Microsoft utólag kiadott könyvtárai [OWL, ill. MFC] nélkül borzasztó nehéz és körülményes feladat – aki esetleg a Windows-ös idők embert próbáló nehézségeiből izelítőt kíván venni, érdemes beleolvasnia a szintén a Szerzők által írt és a CB által kiadott Könnyű a Windows-t programozni?! c. műbe).

A könyv akkurátusan végigvezeti az olvasót az egyes felhasználói komponensek programozásába (helyesebben és programozói szóhasználatlaltal form designerek használatába), ill. sokat foglalkoztat a rendszer lelkével, a Borland OWL-jével is.

Szakmailag a mű, ahogy azt a Szerzőktől megszokhattuk, rendkívül színvonalas. Aki egy színvonalas, a programozók által általánosságban a Nagy Testvér, a Microsoft Visual C++-ánál megbízhatóbbnak tartott környezetben, a leginkább elterjedt operációs rendszer, a Windows95/NT alá szeretne programozni, az a C++ alapjainak megismerése után (lásd a fent ajánlott CB, ill. Novotrade-könyveket) nem jár rosszul, ha ez el a művel kezd ki.

Megjelent könyvek

1999. február 26 – március 11.

A

A Börzsöny és az Ipoly völgye. Turistaatlás és útikönyv. 1:40 000 turistatérkép, 13 település utcaneves térképe, településismertetők, túraleírások. Budapest, Cartographia, 1999.
ISBN: 963-352-531-4 CM fűzött: 1200 Ft

Ádám Sándor: Európa színpadán. Nemzetünk büszkeségei. Bp., Szerző, 1999.
ISBN: 963-550-789-5 fűzött: 885 Ft

Agymozgató 6. 10–14 éveseknek. Kisújszállás, Szalay Kvk., [1999].
ISBN: 963-9178-22-5 fűzött: 340 Ft

Agymozgató 7. 6–10 éveseknek. Kisújszállás, Szalay Kvk., [1999].
ISBN: 963-9178-23-3 fűzött: 340 Ft

A hajnali imádság murgójára [CD-ROM]. Modern izraeli versek héberül a költők és Havas Judit előadásában. Budapest, Artisjus, 1998.

A kalciumháztartás és a csontszövet anyagcsere-betegségei. Budapest, Medicina, 1999.
ISBN: 963-242-115-9

A közoktatási törvény végrehajtására kiadott miniszteri rendeletek. [Budapest], OKKER, [1998].
ISBN: 963-9175-86-1 [hibás ISBN 963-731524-1] fűzött: 1700 Ft

Allan, Roy – Allan, Clarissa: A német juhászkuja. Budapest, Pesti Szalon, 1999. (Kutyatulajdonosok kézikönyve)
ISBN: 963-9164-14-3 kötött: 980 Ft

Általános statisztika. [Főiskolai tankönyv]. (1.) 4. kiad., 1999.
ISBN: 963-18-9652-8 fűzött: 995 Ft

Anderson, Neil T.: A Szabadító. [Gyótről gondolatok, megmagyarázhatatlan érzések, és visszatérő bűnök legyőzése]. Budapest, Grace Ministries Alapítvány, [1999].
ISBN: 963-03-5917-0 fűzött: 750 Ft

A néma levente. Öt magyar dráma. Bp., Európa, (Európa diákkönyvtár)
ISBN: 963-07-6394-X fűzött: 1213 Ft

Arnold Csaba: Családorvoslás. Budapest, Medicina, 1999.
ISBN: 963-242-325-9

A sízés 2000. Budapest, Dosek, 1999.
ISBN: 963-03-6615-0 fűzött: 1213 Ft

A szociológia kialakulása. Tanulmányok. Budapest, Új Mandátum, 1999. (Nagyítás/szociológiai könyvek 22.)
ISBN: 963-9158-24-0 fűzött: 1500 Ft

Aszódi Imre: A kettéhajtogatott márvány. Válogatott versek. Bp., Uránusz, 1999.
ISBN: 963-9086-57-6 fűzött: 840 Ft

A szülészet-nőgyógyászat tankönyve. Budapest, Semmelweis, 1999.
ISBN: 963-8154-79-9

B

Babbie, Earl: A társadalomtudományi kutatás gyakorlata. 4. kiad. Budapest, Balassi, cop. 1999.
ISBN: 963-506-261-3 fűzött: 2500 Ft

Balassi Bálint: Balassi Bálint válogatott versei. Budapest, Balassi, [1999].
ISBN: 963-506-255-9 fűzött: 500 Ft

Baranyay József: Kalandozások Komárom vármegyében. Tatabánya, Komárom-Esztergom M. Önkormányzat – Kernstok K. Művészeti Alapítvány, 1998. (Castrum könyvek 6.)
ISBN: 963-9190-51-1 fűzött: 740 Ft

Bártfai Barnabás: CorelDraw zsebkönyv. 5.0, 7.0 és 8.0 verziókhöz. Budapest, BBS-E BT, 1999.
ISBN: 963-03-6826-9 fűzött: 499 Ft

Bastian, Hans-Werner: Burkolás. csempe-minták, szerszámok, ragasztók. Bp., Cser K., 1999. (Csináld magad)
ISBN: 963-9003-44-1 fűzött: 1494 Ft

Bauer András – Berács József: Marketing. 2. kiad. Budapest, Aula, 1999.
ISBN: 963-9078-96-4 kötött: 4500 Ft

Benkő Mihály: Nomád világ Belső-Ázsiában. Látogatásban őseinknél: képes album kísérvőszöveggel. Bp., TIMP Kft., 1998.
ISBN: 963-03-5992-8 kötött: 2800 Ft

Bertényi Iván: Szent István és öröksége. Magyarország története az államalapítástól a rendiség kialakulásáig, 1000–1440. Bp., Kulturtrade, 1997. (Tudomány-egyetem)
ISBN: 963-9069-19-1 kötött: 950 Ft

Bischof, Herbert: Gyümölcsfák metszése egyszerűen. [Kaposvár], Holló
ISBN: 963-9202-01-0 kötött: 1290 Ft

Blanchard, Kenneth – Carlos, John P. – Randolph, Alan: Empowerment. A felelősség hatalma. Budapest, SHL Hungary, 1998. (Segítünk, ha lehet)
ISBN: 963-03-6233-3 fűzött: 980 Ft

Borok könyve. 4. kiad. Bp., Kossuth, [1999].
ISBN: 963-09-4065-5 kötött: 3800 Ft

Borovkov, A. A.: Matematikai statisztika. Bp., Typotex, 1999.
ISBN: 963-9132-38-1 kötött: 3500 Ft

Boruzs János – Boruzsné Jacsmerik Erika: Rejtvénylexikon. Debrecen, Kheiron '97, [1999].
ISBN: 963-85790-9-9 kötött: 1625 Ft

Botár Gábor: Horgászbottal a Balaton körül. Budapest, Sygnet, 1998.
ISBN: 963-03-5294-X fűzött: 1190 Ft

Boucher, F. – Echenazi, J.: A 15-ök Európa

pájának kézikönyve. Bp., Co-nex, 1998.
ISBN: 963-8401-37-0 fűzött: 1960 Ft

C

Carlson, Richard: Ne aggódj! Gazdagodj! Elméleti és gyakorlati tanácsok jólétünk és életkedvünk fokozására. Budapest, Trivium, cop. 1999.
ISBN: 963-7570-52-7 fűzött: 1190 Ft

Carmichael, Emily: A szőke indián. [Debrecen], Aquila, (Vadrózsza könyvek)
ISBN: 963-9073-96-2 kötött: 1220 Ft

Chisholm, Jane: Világtörténelmi adattár. [Budapest], Park, cop. 1998.
ISBN: 963-530-373-4 kötött: 2990 Ft

Clement, Peter: A halált osztó praxis. Bp., K.u.K. K., [1999]. (Orvosregények)
ISBN: 963-9173-11-8 fűzött: 950 Ft

Cornwell, Patricia: Fekete halál. Budapest, Európa, 1999.
ISBN: 963-07-6485-7 fűzött: 980 Ft

Courths-Mahler, Hedwig: Aranybilincs. Budapest, Bastei Budapest, 1999. (Hedwig Courths-Mahler regényei)
ISBN: 963-296-267-2 fűzött: 548 Ft

Crosse, Joanna: A szellem, test, lélek és a Föld képes enciklopédiája. Budapest, Édesvíz, 1999.
ISBN: 963-528-333-4 kötött: 4490 Ft

Cs

Csongor Rózsa: Irek éjszakája. Budapest, Szerző, 1998. (Z-füzetek)
ISBN: 963-550-671-6 fűzött: 90 Ft

Csorba Csaba: Árpád népe. Bp., Kulturtrade, 1997. (Tudomány-egyetem)
ISBN: 963-9069-20-5 kötött: 950 Ft

Csörgő Anikó: Csodaország. Zöld könyv természet- és környezetvédelemről gyerekeknek. 2. kiad. Bp., Csodaország, 1998.
ISBN: 963-918-005-X kötött: 1392 Ft

Csörgő Anikó – Füzési Zsuzsa: Csodaország. Foglalkoztatókönyv óvodásoknak, kisiskolásoknak. (2.) 4. kiad.
ISBN: 963-918-002-5 kötött: 1399 Ft

D

Dahl, Roald: Danny, a szuperszár. [Budapest], Geopen, 1999. (Lurkó könyvek)
ISBN: 963-9093-10-6 fűzött: 650 Ft

Daiker, Ilona: Shiatsu. A gyógyító érintés. Budapest, Bioenergetic, 1999.
ISBN: 963-8120-57-6 fűzött: 1160 Ft

Deary, Terry: Rettegött rómaiak. Bp., Egmont Hungary, 1999. (Rrretentő törté)
ISBN: 963-627-230-1 fűzött: 548 Ft

Deary, Terry: Vérfagyasztó vikingek. Bp., Eg-

mont Hungary, 1999. (Rrretentő törté)
ISBN: 963-627-184-4 fűzött: 548 Ft

Denkinger Géza: Valószínűségsszámítási gyakorlatok. [Egyetemi segédkönyv]. 10. kiad. Bp., Nemz. Tankvk.
ISBN: 963-18-9646-3 fűzött: 1350 Ft

Devecsery László: Három egy szoknyában. Dramatizált mesék, elbeszélések és eredeti mesejátékok. Debrecen, Tóth, cop. 1998. (Szin-játék-tár)
ISBN: 963-9161-54-3 fűzött: 625 Ft

Dezsőfi Attila: Windows 98: magyar nyelvű változat. Bp., Cesare & Cserkő, [1999].
ISBN: 963-03-6835-8 fűzött: 1350 Ft

Diehl, William: Legbelső félelem. Budapest, Trivium, cop. 1999.
ISBN: 963-7570-61-6 fűzött: 990 Ft

Däniken, Erich von: Kukulcan öröksége. Budapest, Merényi, [1999].
ISBN: 963-698-125-6 kötött: 1200 Ft

Doskocilová, Hana – Miler, Zdenek: Hogyan gyógyította meg a vakond a kiségeret. [Budapest], Helikon, cop. 1999.
ISBN: 963-208-556-6 kötött: 1480 Ft

Douglass, Stephen B.: A hétköznapi menedzser. Gyakorlati tanácsok keresztyéneknek terv és időbeosztás készítéséhez és a kellő önfegyelmű megszerzéséhez. Budapest, KIA, 1998.
ISBN: 963-03-6144-2 fűzött: 650 Ft

Durrell, Gerald: Aranydenevérek, rózsaszín galambok. 4. kiad. Budapest, Ciceró, [1999], cop. 1985.
ISBN: 963-539-258-3 fűzött: 890 Ft

Durrell, Gerald: Állatkert a poggyásomban. 4. kiad. Bp., Ciceró, [1999], cop. 1985.
ISBN: 963-539-257-5 fűzött: 890 Ft

E

Egedy Gergely: Nagy-Britannia története. [Budapest], Aula, 1998. (XX. század)
ISBN: 963-9078-85-9 kötött: 2995 Ft

Eljárási jog a közigazgatásban. [Budapest], Unió, [1999].
ISBN: 963-398-2435 fűzött: 2300 Ft

Endreffy Zoltán: „hogy művelje és őrizze...” Bp., Liget Műhely Alapítvány, 1999. (Liget könyvek)
ISBN: 963-7907-84-X fűzött: 1120 Ft

Enyedi Zsolt: Politika a kereszt jegyében. Egy politikai szubkultúra természetrajza. Bp., Osiris, 1998. (Osiris könyvtár.)
ISBN: 963-379-423-4 fűzött: 920 Ft

Etiópia. – Eritrea. – Dzsibuti. – Etiópia, Eritrea, Dschibuti. – Étiópia, Eritrea, Djibouti. – Etiópia, Eritrea, Djibouti. M. 1:2 500 000. Budapest, Cartographia, 1999.
ISBN: 963-352-956-5 CM 850 Ft

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

Kedves Olvasónk!

Azt javasoljuk Önnek: fizessen elő lapunkra! Sokféle terjesztési módszert kipróbáltunk, és meg kellett állapítanunk, hogy egyik sem vetekszik az előfizetés módszerével, mert az előfizetés – a legkényelmesebb, ugyanis a kézbesítő az Ön otthonába juttatja el a lapot, – a leggyorsabb, mert a megjelenő lapszámokat az árusítás megkezdésével egyidejűleg kapja kézhez,

MEGRENDELÉS

Megrendelem a Könyvhetet 1 évre 2400 Ft előfizetési díjért. Kérem, küldjenek postai csekket az előfizetési díj befizetéséhez.

NÉV.....

CÍM.....

– a megbízhatóbb, mert véletlenül sem marad ki egy lapszám a sorozatból,

– a legkedvezőbb, mert az esetleges áremelkedés esetén is a jelenlegi előfizetési áron kapja a lapot.

Sokat emlegetett adat, hogy Magyarországon évente kb. 9000 különböző könyv jelenik meg, a tankönyveket nem számítva, de nem mindenki gondol bele abba, hogy ez átlagosan óránként egy, napi 24, heti 168 könyv megjelenését jelenti. Nagyon nagy szám ez, ennyi könyvújdonosság között az eligazodás már nem lehetséges segítség nélkül, és ez a segítség a Könyvhét.

Legyen Ön is rendszeres olvasónk, barátunk, előfizetőnk, fizesse elő lapunkat, hogy naprakészen tájékozott lehessen a kulturális élet egy jelentős területén, a könyvek világában.

A Könyvhetet megrendelheti a szerkesztőség címén:

1114 Budapest, Kanizsai utca 41. levélben vagy az itt található kitöltött, kivágott megrendelőszelvényen, vagy faxon a 466-0703 telefonszámon.

Explorer I. [CD-ROM]. Bp., School for foreign languages Educational Society, 1997. 8910 Ft

E

Észak-Somogy turistatérképe. – Wanderkarte. – Tourist map. Carte touristique. M. 1:80 000. Budapest, Cartographia, 1999. ISBN: 963-352-139-4 CM 450 Ft

F

Fábián Zoltán: Tekintélyelvűség és előítéletek. Bp., Új Mandátum, 1999. (Nagyfűtás/szociológiai könyvek 20.) ISBN: 963-9158-0-38 fűzőt: 940 Ft

Farkas Csaba – Skara László: Windows és Office 97 felhasználóknak számítástechnika alapismeretek, Windows 95, Windows NT Workstation, Word 97, Excel 97, Access 97, Power Point 97, az internet alapjai, Outlook 97. Budapest, JOS, 1998. ISBN: 963-03-5590-6 fűzőt: 1680 Ft

Fehér Zoltán – Temesi István: A szociális igazgatás általános kérdései és a felnőttvédelem. Budapest, Unió, [1999]. ISBN: 963-388-244-3 fűzőt: 1120 Ft

Félezer miért. Képes tudománytár. [Szedg.] Novum Kft., (Csodálatos világunk) ISBN: 963-8060-69-7 kötet: 4500 Ft

Felix, Jiri: Amerika. [Budapest], Új Ex Libris, cop. 1999. (Őt kontinens állatai) ISBN: 963-9031-43-7 kötet: 1990 Ft

Felix, Jiri: Ázsia. [Budapest], Új Ex Libris, cop. 1999. (Őt kontinens állatai) ISBN: 963-9031-44-5 kötet: 1990 Ft

Félszáz mondat édesanyámnak. [Budapest], K.u.K.K., [1998]. ISBN: 963-7846-86-7 kötet: 890 Ft

Fercsik János: Adatbáziskezelés: MS Access 2.0-7.0. [Dunaújváros], ME DFK Informatikai Int., 1999. fűzőt: 2650 Ft

Ferenczy Miklós: Valószínűségszámítás és alkalmazása. Feladatgyűjtemény: [Egyetemi tankönyv]. Budapest, Nemz. Tankvk., 1998. ISBN: 963-18-9065-1 fűzőt: 2088 Ft

Fischer Marianna: Viharban. Egy magyarországi zsidó asszony élettörténete. Kiskunfélegyháza, KEPE, [1998]. (Parakletos könyvek) ISBN: 963-00-2192-7 fűzőt: 450 Ft

Földi Pál: A Waffen SS története. Budapest, Anno, cop. 1999. ISBN: 963-9199-04-4 fűzőt: 625 Ft

Fonyódi Jenő – Balla Ildikó – Szerdai Csilla: Nyelvtani gyakorlatok, fordítás idegen nyelvre, fogalmazás. Angol középfok. Budapest, Akad. K., 1999. (Rigó nyelvviszga könyvek) ISBN: 963-05-7591-4 fűzőt: 2380 Ft

Fonyó Zsolt – Fábry György: Vegyipari műveletani alapismeretek. [Egyetemi tankönyv]. Budapest, Nemz. Tankvk., 1998. ISBN: 963-18-9040-6 kötet: 4197 Ft

Fortmann, Manfred: Szobanövények gondozása. [Kaposvár], Holló, cop. ISBN: 963-9202-04-5 kötet: 1290 Ft

Frame, Janet: Éjjel, ha bagoly huhog. Budapest, Európa, 1999. ISBN: 963-07-5576-9 kötet: 980 Ft

Franciaország. – Frankreich. – France. M. 1:1 000 000. Bp., Cartographia, 1999. ISBN: 963-352-444-X CM 1090 Ft

Frank Júlia: Krumplicsönyv. 262 recept. 5. kiad. Bp., Lucullus 2000, 1999. ISBN: 963-8379-10-3 fűzőt: 690 Ft

Fried István: Irodalomtörténetek Kelet-Közép-Európában. Olvasmányok, töprengések, értelmezések. Budapest, Ister, 1999. ISBN: 963-85953-0-2 fűzőt: 1200 Ft

G

Gaarder, Jostein: Vita brevis. Flóra Aemilia levele Aurelius Augustinusához. Regény. [Budapest], Park, cop. 1998. ISBN: 963-530-445-5 kötet: 1200 Ft

Gábris Gyula – Marik Miklós – Szabó József: Csillagászati földrajz. [Egyetemi tankönyv]. 7. bőv. kiad. Budapest, Nemz. Tankvk., 1998. ISBN: 963-18-9064-3 fűzőt: 1756 Ft

Gahm, Bernhard: Házi vágás. Bontás, töltelékár készítése. 2. m. kiad. Budapest, Hogyf, cop. 1999. ISBN: 963-8484-17-9 fűzőt: 1250 Ft

Garaczi László: Mintha élne. Egy leműr valomásai 1.. 2. jav. kiad. Pécs, Jelenkor, 1999, cop. 1995. ISBN: 963-676-139-6 kötet: 1100 Ft

Garaczi László: Pompásan buszozunk! Egy leműr vallomásai 2. Pécs, Jelenkor, 1998. (Élő irodalom sorozat) ISBN: 963-676-112-4 kötet: 1100 Ft

Gáspár András: Nínive. Budapest, Totem, 1999.

ISBN: 963-590-121-6 fűzőt: 749 Ft
Gazda Klára – Haáz Sándor: Székelyek ünneplőben. Színek és formák a székelyföldi népviseletben. , cop. 1998. (Jelenlévő múlt) ISBN: 963-9014-41-9 kötet: 3500 Ft

Gazdaságpolitika. Bp., Aula, 1999. ISBN: 963-9078-97-2 fűzőt: 3300 Ft

Genetikai variabilitás a növénynevelésben. Molekuláris diagnosztika. Budapest, Mezőgazda, cop. 1999. ISBN: 963-9121-66-5 kötet: 1300 Ft

Geopolitics in the Danube region. Hungarian reconciliation efforts, 1848–1998. Budapest, Centr. European Univ. Press, cop. 1999. (Atlantic studies on society in change 97.) ISBN: 963-9116-29-7

George, Bob: Az igazi kereszténység. Az élet túl rövid ahhoz, hogy elvesztéssük. Budapest, Grace Ministries Alapítvány, [1999]. ISBN: 963-04-4333-3 fűzőt: 650 Ft

Gergely Jenő – Pritz Pál: A trianoni Magyarország, 1918–1945. Utánn. Budapest, Vince, cop. 1998. (Tudomány-egyetem) ISBN: 963-9069-93-0 kötet: 950 Ft

Gömör Tamás: Így sztok ti.... Gömör Tamás fényképei: [Hernádi Gyula bökverseivel]. Budapest, GMR Reklámügynökség, cop. 1998. ISBN: 963-03-6254-6 kötet: 2200 Ft

Görgy Gábor: Adria szíriénje. Budapest, Európa, 1999. ISBN: 963-07-6417-2 kötet: 1200 Ft

Gurnik Ágnes – Szalai Ákos – Szépe Edit: Kézikönyv a helyi önkormányzatok társulásairól. Bp., Consulting, 1998. ISBN: 963-03-4671-0 fűzőt: 3248 Ft

H

Halász Katalin: Egy műfaj születése. A középkori francia regény. Debrecen, Kossuth Egy. K., 1998. (Orbis litteraturum/világtudományi sorozat 5.) ISBN: 963-472-299-7 fűzőt: 550 Ft

Hangodi László: Tapolca mezővárosa 1848/49-ben. (1.). (Tapolcai füzetek 19.) ISBN: 963-03-6856-0 fűzőt: 500 Ft

Hársing László: A filozófiai gondolkodás Thalesztől Gadamerig. Miskolc, Bíbor K., 1999. ISBN: 963-9103-14-4 fűzőt: 1260 Ft

Humor a matematikában. Debrecen, Tóth, [1999]. ISBN: 963-9161-57-8 fűzőt: 550 Ft

Huntington, Lucy: Építünk allergiaúzó keret. [Budapest], Medicina, cop. 1998. ISBN: 963-242-524-3 kötet: 2480 Ft

Hunyadi László: Az emberiség vallásai az őskortól napjainkig. Bp., Lipták, 1998. ISBN: 963-8487-10-0 kötet: 3590 Ft

I

Idegen szavak és kifejezések kézikönyve. Legújabb regiszteres kiad. [Budapest], Merényi, [1996]. ISBN: 963-698-026-8 kötet: 1500 Ft

Illonszki Gabriella: Westminsteri változatok. Az angolszász politikai rendszerek. [Budapest], Aula, 1998. ISBN: 963-9078-94-8 fűzőt: 1990 Ft

Inotai László: Egyszerűen Windows 95. 3. kiad. Budapest, Panem, 1999. ISBN: 963-545-233-0 fűzőt: 750 Ft

J

Jacobs, Michael: Fejezetek a jazz történetéből. Bp., Gemini Budapest, 1999. ISBN: 963-8168-35-8 kötet: 2680 Ft

Jacobs, Michael: Fejezetek a jazz történetéből. Bp., Gemini Budapest, 1999. ISBN: 963-8168-35-8 kötet: 4980 Ft CD melléklettel

Jaráiné Komlódi Magda: Pollenbórá. Képeskönyv a világhódító virágpórról. 2. felj. kiad. Budapest, Móra, 1999. ISBN: 963-11-7457-3 kötet: 1698 Ft

Josi, Sunil V.: Ájurvéda és pancsakarma. Az egészségmegőrzés ősi indiai módszertana. Budapest, Édesvíz, 1999. ISBN: 963-528-328-8 fűzőt: 1250 Ft

Józsa Lászlóné: Betlehem mezején. Gyermekek-műsorok, játékok, versek: gyűjtemény alkalmazásra. Utánn. Kiskunfélegyháza, KEPE, 1998. ISBN: 963-8387-05-X fűzőt: 340 Ft

József Attila: Poésiai. [Oktatási segédanyag]. Budapest, Eötvös J. Kvk., 1999. (Eötvös Klasszikusok 27.) ISBN: 963-9024-58-9 fűzőt: 784 Ft

K

Kajsziroteremtés képekben. Kecskemét, M. Gyümölcszövegs. Délalföldi Tag. – Acrux BT, 1999. ISBN: 963-03-6684-3 kötet: 2600 Ft

Kanizsa József: Otthonra találva. Válogatott

versek. Budapest, Krúdy Gyula Irodalmi Kör, 1999. ISBN: 963-8082-20-8 fűzőt: 553 Ft

Karácsony Imréné – Gyeraj Péter: Példatár a bír-, ado-, járuléklügyek intézéséhez, 1999. Budapest, Novorg, 1999. ISBN: 963-485-348-X fűzőt: 4424 Ft

Karácsony Imréné – Pecze Ibolya: A költésértékek, a természetbeni juttatások és az adókedvezmények elszámolásának 1999. évi szabályai. Bp., Novorg, [1999]. ISBN: 963-485-347-1 fűzőt: 4424 Ft

Kästner, Erich: A két Lotti. 17. kiad. Budapest, Móra, 1999, cop. 1958. ISBN: 963-11-7465-4 kötet: 698 Ft

Kast, Verena: Apák-lányok, anyák-fiúk. A szülőkomplexustól az önálló személyiségig. [Budapest], Park, cop. 1998. (Hétköznap pszichológia) ISBN: 963-530-441-2 fűzőt: 890 Ft

Kelemen Gábor, L.: Négy évszak, öt földrész. Bp., LKG K. és Tanácsadó BT, 1999. ISBN: 963-85663-1-0 kötet: 1300 Ft

Kenéz Ferenc: A hollywoodi temető. Versek. [Budapest], Zrínyi, cop. 1999. ISBN: 963-327-319-6 kötet: 950 Ft

Kerékygáttó Györgyné – Mundruczó György: Képletek és táblázatok a Statisztikai módszerek a gazdasági elemzésben című műknyvhöz. 4. kiad. Bp., Aula, 1999. kötet: 520 Ft

Kerékygáttó Györgyné – Mundruczó György: Statisztikai módszerek a gazdasági elemzésben. 5. kiad. Bp., Aula, 1999. ISBN: 963-9078-95-6 kötet: 3980 Ft

Keresztutak a Colosseumban II. János Pál pápával. Bp., Vigilia ISBN: 963-7964-47-9 fűzőt: 590 Ft

Kötelező olvasmányok a középiskolák III. osztálya számára. [Ibsen, Flaubert, Dosztojevskij, Tolstoj, Csehov, Jókai, Madách, Mikszáth, Móricz]. (3.) Szeged, Szukits, [1999]. ISBN: 963-9020-21-4 fűzőt: 540 Ft

Kötelező olvasmányok a középiskolák II. osztálya számára. [Ibsen, Kleist, Hoffmann, Puskin, Stendhal, Balzac, Bronte, Gogol, Katona, Vörösmarty]. (2.) Szeged, Szukits, [1999]. ISBN: 963-9020-20-6 fűzőt: 490 Ft

Kötelező olvasmányok a középiskolák I. osztálya számára. [Szophoklész, Shakespeare, Racine, Molière]. (1.) Szeged, Szukits, [1999]. ISBN: 963-9151-35-1 fűzőt: 420 Ft

Kötelező olvasmányok a középiskolák IV. osztálya számára. [Mann, Kafka, Brecht, Bulgakov, Beckett, Dürrenmatt, Kosztolányi, Németh Örkény]. (4.) Szeged, Szukits, [1999]. ISBN: 963-9020-22-2 fűzőt: 490 Ft

Kötelező olvasmányok az általános iskola 4-8. osztálya számára. [Móra, Molnár, Gárdonyi, Jókai, Móricz]. ([5.] Szeged, Szukits, [1999]. ISBN: 963-9020-96-6 fűzőt: 540 Ft

Kovács József Hontalan: Magyarul beszélni. Versek. Mohács, Mohácsi Műv. Társ., ISBN: 963-03-6556-1 fűzőt: 840 Ft

Kovács József – Újfalu Németh Jenő: Grammaire et civilisation francaises. Szeged, Gradus ad Parnassum, 1999. (Készüljünk együtt / a Tehetségért Mozgalom Országos Bölcsész Ágazatának sorozata) ISBN: 963-91148-01-2 fűzőt: 1500 Ft

Kovalcsik Géza: Az Excel'97 programozása. Bp., ComputerBooks, 1999. ISBN: 963-618-193-4 fűzőt: 2500 Ft CD melléklettel

Közgazgatás – szorítóban. Átalakulási tanulmányok a század végén. Budapest, Unió, 1998. ISBN: 963-388-232-X fűzőt: 1100 Ft

Kuyvenhoven, Andrew: Mindennap az Ige fényében. Kiskunfélegyháza, KEPE, ISBN: 963-00-2214-1 fűzőt: 690 Ft

L

László József: Hangkártya programozása PASCAL és assembly nyelven. Bőv., átd. kiad. Bp., ComputerBooks ISBN: 963-618-197-7 fűzőt: 2900 Ft

Lawhead, Stephen: A végtelen fonat. (3. köt.), 1999. ISBN: 963-07-6487-3 fűzőt: 980 Ft

Lázár Ervin: A Négyszögletű Kerek Erdő. 2. kiad. Budapest, Osiris, 1999. ISBN: 963-379-256-8 kötet: 980 Ft

Lázár Ervin: Berzsián és Dideki. 3. kiad. Budapest, Osiris, 1999. ISBN: 963-379-308-4 kötet: 980 Ft

Lengyelország. – Poland. – Polen. – Pologne. M. 1:750 000. Bp., Cartographia, 1999. ISBN: 963-352-446-6 CM 1090 Ft

Linse, Hannelore: Húsvéti díszek a természetből. Budapest, Krúdy Gyula Irodalmi Kör, 1999. ISBN: 963-8082-20-8 fűzőt: 553 Ft

Lőrincz L. László: Az elátkozott hajó. Budapest, Gesta, 1999. ISBN: 963-8229-36-5 fűzőt: 798 Ft

Lotz, Jürgen – Schürmann, Joachim: Észak-Amerika és Mexikó. (5.) [Pécs], Alexandra, cop. (Az UNESCO világöröksége) ISBN: 963-367-409-3 kötet: 4980 Ft

Lübeck, Walter: A reiki ösvényén. A gyógyító szeretet útja: tökéletes bevezetés a reiki mindennapi gyakorlatába. 3. kiad. Bp., Édesvíz, 1999, cop. 1994. ISBN: 963-528-344-X fűzőt: 1100 Ft

Lurz Gerda: A 100 legjobb almas recept. Bp., Sajgó, [1999]. (STB könyvek) ISBN: 963-03-6762-9 fűzőt: 298 Ft

M

MacIntyre, Alasdair: Az erény nyomában. Erkölcselméleti tanulmány. Budapest, Osiris, 1999. (Osiris könyvtár.) ISBN: 963-379-332-7 fűzőt: 1400 Ft

Magyar művelődéstörténet. Budapest, Osiris, 1998. (Osiris tankönyvek) ISBN: 963-379-440-4 kötet: 2900 Ft

Magyarország autótálasza. – Atlas von Ungarn. – Road atlas of Hungary. M. 1:360 000. 704 település információs térképével. Bp., Cartographia, [1999]. ISBN: 963-352-532-2 CM fűzőt: 1200 Ft

Magyar történelem gyermekeknek. 2. jav. kiad. [Debrecen], Aquila, [1998]. ISBN: 963-8276-17-7 kötet: 1390 Ft

Magyar történelmi kronológia. Ötzer év: a kezdetektől napjainkig. [A magyarság történelmének eseménytára]. [Budapest], Tártható, [1999]. ISBN: 963-9063-45-2 kötet: 1795 Ft

Magyar törvénytar: 105-ös számú pótlapcsomag. A pótlapok cseréje. [Budapest], Unió, [1999]. fűzetlen: 8077 Ft

Majtényi Zoltán: Utolsó ítélet. Michelangelo élete. 2. bőv. kiad. Bp., Unikornis, 1999. (Magyar ifjúsági remekírók 9. köt.) ISBN: 963-427-294-0 fűzőt: 1300 Ft

Martinez Ágnes: Mosaico. Spanyol szókincs-bővítő tankönyv. Bp., Aula, 1999. ISBN: 963-9215-00-7 fűzőt: 2950 Ft

Martinez Ágnes: Spanyol nyelvkönyv. (2.) 3. kiad., Bp., Aula, 1999, cop. 1993. ISBN: 963-9215-01-5 fűzőt: 1300 Ft

McCrery, Nigel: A pók hálójában. [Budapest], JXL, cop. 1999. ISBN: 963-305-091-X fűzőt: 798 Ft

Meade, Glenn: Szakkara homokja. [Budapest], I.P.C. Kvv., cop. 1999. ISBN: 963-635-144-9 fűzőt: 898 Ft

Megint répa. Diákok válogatott aranyköpéséi. [Budapest], Palatinus, 1999. ISBN: 963-9127-65-5 fűzőt: 760 Ft

Menzel, Jiri: Hát, nem tudom... 2. kiad. Budapest, Pesti Kalligram, 1999, cop. 1997. Pozsony, Kalligram, 1997. ISBN: 80-7149-264-7 kötet: 1200 Ft

Menzel, Jiri: Hát, nem tudom.... másodsor. 2. kiad. [Pozsony], Kalligram, 1999, cop. 1998. [Budapest], Pesti Kalligram. ISBN: 80-7149-265-5 kötet: 1200 Ft

Mesterséges intelligencia. Bp., Aula, ISBN: 963-9078-99-9 kötet: 4950 Ft

Mészáros István – Németh András – Pukánszky Béla: Bevezetés a pedagógia és az iskolázatlanság történetébe. Bp., Osiris, 1999. (Osiris tankönyvek) ISBN: 963-379-343-2 kötet: 2780 Ft

Mészöly Miklós: Saulus. Regény. Budapest, Pont, cop. 1999. (Conflux) ISBN: 963-8336-66-8 fűzőt: 840 Ft

Microsoft Excel 97. [Budapest], Park, cop. 1998. (Gyorstalpáló) ISBN: 963-530-446-3 fűzőt: 2300 Ft

Miklya Lutzányi Mónika: Help mel. Gáda. Kiskunfélegyháza, KEPE, 1998. (S.O.S. könyvek) ISBN: 963-00-2240-0 fűzőt: 230 Ft

Miklya Zsolt: Marci kandúr hazatér. Verses mesedráma 9 énekből. Kiskunfélegyháza, KEPE, 1998. ISBN: 963-00-2217-6 kötet: 780 Ft

Mikszáth Kálmán: A Sipircica és más elbeszélések. Budapest, Unikornis, 1999. (A magyar próza klasszikusai 64. köt.) ISBN: 963-427-288-6 kötet: 2100 Ft

Mindanyunkban van valami közös. Lányi Kamilla születésnapjára. Bp., Kopint-Datorg – MTA Közgazdaságtud. Kutatóközp., ISBN: 963-7275-70-3 fűzőt: 1500 Ft

Mitták Ferenc: Híres nők a magyar történelemben. Arcképvázlatok a honfoglalástól a XX. századig. Debrecen, Tóth, [1999]. ISBN: 963-9161-58-6 fűzőt: 625 Ft

Montgomery, Lucy Maud: A tűzpróba. (1.), cop. 1999. (Hetedvilág könyvek minden ko-

rosztálynak)
ISBN: 963-9153-14-1 fűzőtt: 672 Ft
Moser Miklós – Pálmai György: A környezetvédelem alapjai. [Egyetemi tankönyv]. 3. kiad. Budapest, Nemz. Tankvk., 1999, cop. 1992.
ISBN: 963-18-9650-1 kötött: 2143 Ft
Mountain, Alan: Búvárok kézikönyve. [Budapest], Park, cop. 1998.
ISBN: 963-530-365-3 fűzőtt: 5500 Ft
Munkajog a gyakorlat nyelvében. Budapest, Unió, [1999].
ISBN: 963-358-206-0 kötött: 3920 Ft
Murphy, Joseph: Isten költeményei. (8.) , cop. 1999.
ISBN: 963-9072-19-2 fűzőtt: 700 Ft

N

Nagy-Britannia, Írország. – Great Britain, Ireland. – Grossbritannien, Irland. – Grande Bretagne, Irlande. M. 1:1 000 000. Budapest, Cartographia, 1999.
ISBN: 963-13-4547-4 CM 1090 Ft
Nagy Franciska: A kísértet tévedése. Budapest, Szerző, 1998. (Kísértet könyvek 2.) ISBN: 963-550-381-4 fűzőtt: 750 Ft
Neményi Mária: Csoporkép nőkkel. Budapest, Új Mandátum, 1999. (Nagyírást/szociológiai könyvek 26.) ISBN: 963-9158-31-3 fűzőtt: 1200 Ft

Ny

Nyelv, hatalom, egyenlőség. Nyelvpolitikai írások. [Budapest], Corvina, 1999. (Egyetemi könyvtár)
ISBN: 963-13-4547-6 fűzőtt: 3000 Ft
Nyelvi struktúrák és az agy. Neurolingvisztikai tanulmányok. [Egyetemi tankönyv]. [Budapest], Corvina – MTA Nyelvtud. Int., 1999. (Egyetemi könyvtár)
ISBN: 963-13-4549-1 fűzőtt: 3900 Ft

O

Ocskay Miklós: Iskolatitkári és óvodatitkári ismeretek kézikönyve. Bp., Flacuos, cop. ISBN: 963-8578-93-9 fűzőtt: 970 Ft
Ogger, Günter: A Fuggerek. Császári és királyi bankárok. Budapest, Európa, 1999.
ISBN: 963-07-5058-9 kötött: 1800 Ft
Oken, Alan: Dragonlance legendák 6. Amint fent, úgy lent. Az asztrológus nyelve. (1. r.), 1998. Budapest, Hamvas kv.
ISBN: 963-7310-48-8 fűzőtt: 1400 Ft
Operációkutatás. Matematika közgazdászoknak: [főiskolai tankönyv]. (1.) 9. kiad. ISBN: 963-18-9654-4 fűzőtt: 1018 Ft
Operációkutatás. Matematika közgazdászoknak: [Főiskolai tankönyv]. (2.) 8. kiad. ISBN: 963-18-9655-2 fűzőtt: 1198 Ft
Ottlik Géza: Iskola a határon. 10. kiad. Budapest, Magvető, [1999], cop. 1959. (Fehér holló könyvek)
ISBN: 963-14-2145-7 kötött: 1790 Ft

Ó

Óriás mondóka-könyv. Versikék, dalok, találós kérdések. [Debrecen], Tóth, [1997]. (Don Wisney)
ISBN: 963-9081-47-7 kötött: 1334 Ft

P

Papadimitriou, Christos H.: Számítási bizonyultság. [Győr], Novadat, cop. 1999.
ISBN: 963-9056-20-0 kötött: 2500 Ft
Papers, P. J.: Randi a szellemekkel. [Humoros detektív történet]. 2. kiad. [Budapest], Inter Nos '70, [1999]. (Jó szórakozást! 2/2.) fűzőtt: 280 Ft
Papp Irén: A mezei virágok szerelme. Verssek. Budapest, Uránusz, 1999.
ISBN: 963-9086-58-4 fűzőtt: 747 Ft
Parker, Cynthia: Kárttyavár. [Budapest], János L., 1999.
ISBN: 963-550-731-3 fűzőtt: 650 Ft
Parti Nagy Lajos: A hullámzó Balaton. Wald-rockenammer átíratok. 2. bőv. kiad. Pécs, Jelenkor, 1999, cop. 1994.
ISBN: 963-676-177-9 fűzőtt: 1500 Ft
Pék Zoltán: Barátok és egyéb utánfutók. Budapest, Kortárs, 1999. (Új látószög)
ISBN: 963-8464-67-4 fűzőtt: 550 Ft
Pest megye. M. 1:200 000. Budapest, Cartographia, 1998. (Megyeterkép sorozat)
ISBN: 963-352-635-3 CM 450 Ft
Péter László: Szegedi seregország. Válogatott írások. Szeged, Bába, 1999. (Tisza hangja 18.) ISBN: 963-9144-29-0 fűzőtt: 800 Ft
Pignatari, Décio: Vers-gyakorlatok. Budapest, Ibsiz, 1999.
ISBN: 963-85852-4-2 fűzőtt: 400 Ft
Pintér Tamás, K.: Budapest architektúra, 1900. 3. mód. angol-német ny. kiad. Budapest, Alma Grafikai Stúdió és K., 1998.

ISBN: 963-03-6772-6 kötött: 2800 Ft
Pók Attila: A nemzetközi élet krónikája, 1945–1997. Budapest, História – MTA Tört. Int., 1998. (Historia könyvtár. 6.) ISBN: 963-8312-57-2 fűzőtt: 1600 Ft
Pokol Béla: Jogbölcséleti vizsgálódások. [Egyetemi tankönyv]. 2. bőv. kiad. Budapest, Nemz. Tankvk., 1998, cop. 1994.
ISBN: 963-18-9112-7 fűzőtt: 1117 Ft
Polcz Alaine: A rend és a rendtelenség jelensége az emberi cselekvésben. 3. kiad. Budapest, Pont, cop. 1996.
ISBN: 963-8336-64-1 fűzőtt: 980 Ft
Polcz Alaine: Éjjeli lámpa. 1. utány. Pécs, Jelenkor, 1999, cop. 1996.
ISBN: 963-676-050-0 fűzőtt: 980 Ft
Polcz Alaine: Ideje a meghalásnak. Tanulmányok. Budapest, Pont, cop. 1998.
ISBN: 963-8336-43-9 fűzőtt: 980 Ft
Polgári eljárásjog: Kommentár a gyakorlat számára: [7. pótlapcsomag]. Budapest, HVG-ORAC, 1998.
ISBN: 963-8213-08-6 fűzetlen: 6500 Ft
Pöppel, Martin: Mennyrország és pokol. Egy német ejtőernyős hadinaplója. Debrecen, Hajja, cop. (20. századi hadtörténet)
ISBN: 963-9037-57-5 kötött: 1790 Ft
Pusztaszeri László: Habsburg Ottó élete és kora. [Budapest], Nap, 1999, cop. 1997.
ISBN: 963-8116-27-7 kötött: 1450 Ft

R

Renner Antal: A kéz piogén fertőzései. Budapest, Medicina, 1999.
ISBN: 963-242-429-8
Robbe-Grillet, Alain: Rések. Regény. [Budapest], Noran, 1999.
ISBN: 963-9048-42-9 fűzőtt: 760 Ft
Robbins, Harold: Ragadozók. [Debrecen], Aquila, 1999.
ISBN: 963-9073-85-7 kötött: 1220 Ft
Robin, Danielle: Az ébredés krónikája. Budapest, Totem, 1999.
ISBN: 963-590-127-5 fűzőtt: 598 Ft

S

Salisbury, John of: Policraticus. Az udvaroncok hiábavalóságairól és a filozófusok nyomdokairól. Budapest, Atlantisz, 1999. (Mesteriskola)
ISBN: 963-9165-11-5 kötött: 1295 Ft
Salvatore, R. A.: A csend pengéi. Szeged, Szukits, cop. 1999.
ISBN: 963-9151-63-7 fűzőtt: 750 Ft
Sándorné Kriszt Éva – Varga Edit – Veitzné Kenyeres Erika: Általános statisztika. [főiskolai tankönyv]. (2.) 2. kiad. ISBN: 963-18-9651-X fűzőtt: 1344 Ft
Schacter, Daniel L.: Emlékeink nyomában. [Az agy, az elme és a múlt]. Budapest, Hätér, cop. 1998. (Lélekkontroll)
ISBN: 963-8128-45-3 fűzőtt: 1398 Ft
Simor András: Az ismeretlen XIX. század, avagy Petőfi holdudvara. Budapest, Eötvös J. Kvk., 1999.
ISBN: 963-9024-59-7 fűzőtt: 971 Ft
Singh, Simon: A nagy Fermat-sejtés. A világok 350 éven keresztül lázban tartó matematikai probléma szenzációs megoldásának lebilincselő története. Bp., Park, cop. ISBN: 963-530-423-4 kötött: 1950 Ft
S n nem törődtek vele, a holnap mit örül.... Triantonól a párizsi békekéig. (3.) Budapest
ISBN: 963-8294-47-7 fűzőtt: 980 Ft
Soggin, J. Alberto: Bevezetés az Ószövetségbe. A kezdetektől az alexandriai kánon lezárásáig. Függelék a Kr. e. 1. évezred első feléből származó palesztinai feliratokról és a babiloni fogság utáni első évszázadok kéziratos leleteiről. Budapest, Kálvin, 1999.
ISBN: 963-330-771-2 fűzőtt: 1300 Ft
Soós Ferenc: A magyar fémpénzek feliratai és címerei. [Budapest], Argumentum – M. Numizmatikai Társ., cop. 1998.
ISBN: 963-446-067-4 fűzőtt: 1800 Ft
Statika. 2. jav. kiad. Bp., Nemz. Tankvk., 1999, cop. 1996. (Mechanika mérnököknek)
ISBN: 963-18-9658-7 kötött: 3304 Ft
Steel, Danielle: Igéret. Bp., Merényi, 1999.
ISBN: 963-7866-77-9 fűzőtt: 750 Ft
Stone, Katherine: Kegyetlen emlékek. 2. kiad. [Budapest], General Press, 1999.
ISBN: 963-9076-45-7 kötött: 999 Ft
Stoyan, Hajna – Spinner, Kaspar H. – Németh Mária: Moderne deutschsprachige Kinder- und Jugendliteratur. Überblick, Didaktik, Texte. Bp., Nemz. Tankvk., 1998.
ISBN: 963-18-9074-0 kötött: 2520 Ft

Sz

Szabó Imre: A bűnösök barátja. Szabó Imre igehírdetései. Kiskunfélegyháza, KEPE, 1998. (Parakletos könyvek)
ISBN: 963-00-2215-X fűzőtt: 560 Ft

Szabó Péter: Az Erdélyi Fejedelemség. Budapest, Kulturtrade, cop. 1997. (Tudományegyetem)
ISBN: 963-9069-18-3 kötött: 950 Ft
Szakály Sándor: Volt-e alternatíva? Magyarország a második világháborúban. Budapest, Ister, 1999. (Láthatár)
ISBN: 963-85870-3-2 fűzőtt: 900 Ft
Szállási Árpád: Magyar írók orvosai és a magyar orvosírók. Piliscsaba, M. Tudománytört. Int., 1998. (Magyar tudománytörténeti szemle könyvtára)
fűzőtt: 1150 Ft
Számvetési kézikönyv. Bp., Unió, [1999]. ISBN: 963-388-224-9 fűzőtt: 3920 Ft
Szász Gábor: Többváltozós és vektorfüggvények, lineáris algebra, sorok, komplex függvények, algebrai egyenletek. (2.) 5. kiad., 1999, cop. 1989.
ISBN: 963-18-9648-X kötött: 2690 Ft
Száz lába van, és négy foga. 800 vicc kérdésekben. Budapest, K.u.K.K., 1999.
ISBN: 963-9173-12-6 fűzőtt: 550 Ft
Széchy Rita: Az ajándék. Egy négyéves kislány mesél. [S.I.], KEPE, [1999]. fűzőtt: 220 Ft
Széchy Rita: Segíthetek, doktornő? Kiskunfélegyháza, KEPE, (S.O.S. könyvek)
ISBN: 968-00-2260-5 fűzőtt: 480 Ft
Szegedi József: Minőséginformatika. Dunaujváros, ME DFK, 1998.
ISBN: 963-661-347-8 fűzőtt: 3849 Ft
Szentgróthy Mária, A.: Gyertyaláng. Budapest, Uránusz, 1998.
ISBN: 963-9086-28-2 kötött: 1120 Ft
Szentirmai József: Japán. 2. átd. kiad. [Budapest], Medicina, cop. 1999. (Panoráma nagyútkönyvek)
ISBN: 963-242-809-4 kötött: 2490 Ft
Szlovákia. – Slowakei. – Slovaquie. M. 1:500 000. Budapest, Cartographia, 1999.
ISBN: 963-352-384-2 CM 990 Ft
Szombathely. – Térkép. – Stadtplan. – Map. M. 1:12 000. Bp., Cartographia, 1999.
ISBN: 963-352-384-2 CM 250 Ft
Szörcei Tamás: Személyi jövedelemadóról szóló törvény és magyarázata, 1999. Budapest, Unió, [1999].
ISBN: 963-388-253-2 fűzőtt: 3920 Ft
Szűcs Tibor: Magyar-német kontrasztív nyelvészet a hungarológiaiában. A magyar mint idegen nyelv és kultúra közvetítésében. Budapest, Nemz. Tankvk., 1999. (Pécsér Beitr.ge zur Sprachwissenschaft 4.) ISBN: 963-19-0007-X fűzőtt: 1179 Ft

T

Tallos Péter: Dinamikai rendszerek alapjai. [Budapest], Aula, 1999.
ISBN: 963-9078-89-1 kötött: 2450 Ft
Tarnowski, Wolfgang: Lovagok. 3. utány. Budapest, Tessloff és Babilon, cop. 1999. (Mi kicsoda 22.) ISBN: 963-9182-23-0 kötött: 1190 Ft
Temesiné Schmöltz Margit: Mérföldkövek a civilizáció történetében. Tudománytörténetről gyerekeknek. Kisújszállás, Szalay Kvk., 1998.
ISBN: 963-9178-14-4 fűzőtt: 575 Ft
The lost rider. A bilingual anthology. 2. print. Budapest, Corvina, 1999.
ISBN: 963-13-4784-2 fűzőtt: 2500 Ft
Thé, Robert: 10 perc nyújtás. [Könnyed, mindennapi gyakorlatok testének felrészítéséért és lelki nyugalmáért]. [Debrecen], Kiszizi K., cop. 1998.
ISBN: 963-9160-09-1 kötött: 1100 Ft
Történelmi agymozgató 10-16 éves korig. Kisújszállás, Szalay Kvk., [1999]. ISBN: 963-9178-30-6 fűzőtt: 340 Ft
Tótfalusi István: Ki kicsoda Shakespeare világában. 2. kiad. Budapest, Anno, [1999]. ISBN: 963-7830-49-9 fűzőtt: 600 Ft
Tudományfilozófia. Szöveggyűjtemény. Budapest, Áron, 1999.
ISBN: 963-9210-01-3 kötött: 2250 Ft
Túl életen és halálon. Benkő István rákos-palotai lelkipásztor élete megemlékezések. Kiskunfélegyháza, KEPE, 1998. (Parakletos könyvek)
ISBN: 963-00-2216-8 fűzőtt: 380 Ft

V

Vajnai László: Meztelenül. Válogatott versek. [S.I.], Credo, [1999].
ISBN: 963-85441-0-4 fűzőtt: 333 Ft
Valószínűségszámítás. Matematika közgazdászoknak: [Főiskolai tankönyv]. 9. kiad. Budapest, Nemz. Tankvk., 1999.
ISBN: 963-18-9647-1 fűzőtt: 946 Ft
Vánca József: A mi sűteményeskönyvünk. Gyakorlati útmutatók a torták, mignonok és mindenféle sűtemények helyes elkészítésére és díszítésére. 14. háromsorosra bőv. kiad. [után Budapest, Esély Mozaik, cop.

1999. (Ínyenc családi szakácskönyvek)
ISBN: 963-9153-07-9 kötött: 980 Ft
Van Vonderen, Jeff: Ha belefáradtál, hogy mindig bizonyítanod kell. Budapest, Grace Ministries Alapítvány, 1998.
ISBN: 963-03-5457-8 fűzőtt: 590 Ft
Varga Júlia: Oktatás-gazdaságtan. Budapest, Közgazd. Szemle Alapítvány, 1998.
ISBN: 963-04-9792-1 fűzőtt: 1200 Ft
Vasadi Péter: Mézízű vas. Tatabánya, JAMK, 1998. (Új Forrás könyvek 32.) ISBN: 963-7983-09-0 fűzőtt: 380 Ft
Vecsenyi János: Vállalkozási szervezetek és stratégiák. [Budapest], Aula, 1999.
ISBN: 963-9078-98-0 kötött: 2490 Ft
Védett madaraink kislexikona. Budapest, Anno, [1999].
ISBN: 963-9199-23-0 kötött: 925 Ft
Végh Oszkár: A félelem árnyékában, 1944–1956. riportregény. [Budapest], General Press, 1999.
ISBN: 963-9076-48-1 fűzőtt: 698 Ft
Verdes Sándor: Why don't we speak as they do? Phrasebook for everyday conversation: [Társalgási könyvsorozat a hétköznapi beszédhez]. 2.(3.) kiad. Budapest, zöld-S (vs) Studio, 1999, cop. 1990.
ISBN: 963-03-6724-6 fűzőtt: 1080 Ft
Veres Annamária: Fekete erdő, fehér szikla. Budapest, Új Mandátum, 1998.
ISBN: 963-9158-26-7 fűzőtt: 640 Ft
Verne, Jules: A Bégum ötszázmilliója. Budapest, Unikornis, 1999. (Jules Verne összes művei 21.) ISBN: 963-427-297-5 bőv: 2300 Ft
Verő Ivánné: A költségszámolás lehetőségei. Budapest, Unió, [1999].
ISBN: 963-188-180-3 fűzőtt: 3136 Ft
Verő Ivánné: A pénzkészlet rendje, 1999. házipénztár cash flow kimutatás. 3. átd. kiad. Budapest, Unió, [1999].
ISBN: 963-388-250-8 fűzőtt: 2800 Ft
Verő Ivánné: Az önköltségszámítás és árképzés rendje. Budapest, Unió, [1999].
ISBN: 963-388-173-0 fűzőtt: 2800 Ft
Verses állatmesék. Válogatás a magyar irodalom legszebb gyermekverseiből. [Debrecen], Aquila, cop. 1996.
ISBN: 963-8276-88-6 kötött: 998 Ft
Vigh József: Kriminológiai alapismeretek. 3. átd. bőv. kiad. Bp., Nemz. Tankvk., 1998.
ISBN: 963-18-9104-6 fűzőtt: 1437 Ft
Volt egyszer egy kismalac. Verses dalos könyv az állatokról. [Debrecen], Aquila, cop. 1999.
ISBN: 963-9073-98-9 kötött: 817 Ft

W

Weinberg, Robert: Vértábor. (1. köt.) A vörös halál karneválja: 1. köt., cop. 1999.
ISBN: 963-9151-57-2 fűzőtt: 790 Ft
Weis, Margaret – Hickman, Tracy: Az iker próbája. ([6.]), Szeged, Szukits, cop. 1998.
ISBN: 963-9151-49-1 fűzőtt: 590 Ft
West, Suzanne: Stílusgyakorlatok. A tipográfia és az oldaltervezés hagyományos és modern megközelítése. Bp., UR Kvk., 1998.
ISBN: 963-9140-03-1 kötött: 8990 Ft
Williamson, Gordon: A hűség a becsületem. [Egykori SS-katonák visszaemlékezései]. Debrecen, Hajja, cop. 1998.
ISBN: 963-9037-24-9 kötött: 1790 Ft

Y

Young, Michael J.: Visual C++ 6 mesteri szinten. [Teljes körű tankönyv és forrásmű]. (1. köt.) Budapest, Kiskapu, cop. 1998.
ISBN: 963-03-6465-8 fűzőtt:
Young, Michael J.: Visual C++ 6 mesteri szinten. [Teljes körű tankönyv és forrásmű]. (2. köt.) Budapest, Kiskapu, cop. 1998.
ISBN: 963-03-6464-6 fűzőtt:

Z

Zádori Bence: Fordul a bakterház. [Szeged], Lazi K., cop. 1998.
ISBN: 963-85929-2-3 fűzőtt: 570 Ft
Závada Pál: Jadviga párnája. Napló. Utány. Bp., Magvető, [1999], cop. 1997.
ISBN: 963-548-594-8 kötött: 1790 Ft
Zólyomi Péter – Szabados Judit: Adó- és járuléksköntés törvényesen, 1999. Budapest, Novorg, [1999].
ISBN: 963-485-345-5 fűzőtt: 4424 Ft

Az összeállítás a Könyvtárellátó Közhatalmú Társaság információs rendszere alapján készült. A felsorolt könyveket a Könyvtárellátó már felajánlotta megvásárlásra a könyvtáraknak, ill. megrendelhető a társaság home lapján (www.kei-lo.hu).

*A Mikszáth Kiadó
ajánlata az olvasók és a kereskedők megtisztelő figyelmébe!*

Ízelítőül...

Az igazság szép dolog, jó dolog, de akinek hatalma van, az nem szorul rá.

Az ember hosszút gondol és rövidet mond, vagy hosszút mond és semmit se gondol.

Aki egyszer mandátumhoz jutott, az végképp elszokik a munkától, úgyhogy abból nem lehet többé semmi, csak képviselő.

A férfi csak egyszer hal meg: az asszony kétszer. Egyszer, mikor megöregszik és másodszor, amikor elhagyja az élet. De csak az első halál nehéz neki.

B/6, 140 old., kartonkötés, 480 Ft, velűrbárony kötés 880 Ft

A Mikszáth Kiadó új könyve megvásárolható a nagyobb könyvterjesztők bolthálózatában.

Közvetlenül a Kiadónál csak nagyobb tételt érdemlő megrendelni!
Mikszáth Kiadó 1462 Budapest, Pf. 717. T.: 2150-813

**VÁRKONYI NÁDOR ÉLETMŰKIDÁSA
A SZÉPHALOM KÖNYVMŰHELYNÉL**

Várkonyi Nándor: *Az ötödik ember, I-III.* 1506 oldal, B/5-es formátum, cérnafűzött keménytáblás, egész vászonkötésben, színes, fóliázott védőborítóval – 6400 Ft
A „Szíriai oszlopai” szerzőjének hatalmas lépések világszemléje, eszmetörténeti mű, ami arra keresi a választ, hogy mi okozza a modern kor válságjelenségeit.

Várkonyi Nándor: *Varázstudomány I.* (a kultúrtörténeti mű első kötete) kb. 520 old., A/4 formátum, cérnafűzött, keménytáblás, egész vászonkötésben, színes, fóliázott enveloppal, névmutatóval, 2900 Ft A II. kötet 1999 őszén jelenik meg.
A monumentális műben Várkonyi Nándor egy ma is végtelenen ellentmondásos megítélésű területet térképez fel a kezdetektől napjainkig. Kelet és Nyugat kultúráit bejárva: nevezetesen a szellemi jelenségek körét.

TOVÁBBI KIEMELKEDŐ KÖNYVEINK

Jókai Anna: *Ne féljetek* – új regény az életműsorozatban, melynek hősei az öregedés és a halál gondolatával viaskodnak. A fontos önismereti regény története 1978-97 között játszódik és tanácstalan korunk nagy kérdéseivel foglalkozik. B/4-es formátum 342 old., ragasztott kartonkötésben enveloppal, ára 1500 Ft, cérnafűzött, keménytáblás, fóliázott kötésben 1800 Ft

Krasznahorkai László: *Sátántangó* – a nagysikerű regény 2. kiadása 320 old., A/5-ös formátum, színes, fóliázott kartonkötésben 590 Ft, fóliázott, keménytáblás kötésben 700 Ft

Lakatos Menyhért: A titok (elbeszélések és mesék), 120 old., B/6-os formátum, színes, fóliázott kartonkötésben, 640 Ft

A mesei, anekdotikus és realiztikus hangvétel keveredik, de minden írás közös jellemzője az olvasmányosság, a közvetlenség és a plasztikus nyelvezet.

Namur, Yves: *Hét kapu könyve* (versek, Magyar Napló Könyvek, fordította Lackfi János és Timár György), 110 old., B/6 forma, színes, fóliázott kartonkötésben, ára 580 Ft
A francia nyelvű belga irodalom középnemzedékének kiemelkedő alkotója Namur, filozófikus, gondolati költészetét mutatja be a hazai olvasónak.

Paasilinna, Arto: *Az ivóvíz molnár* (regény, Magyar Napló Könyvek, fordította Jávorszky Béla) 186 old., A/5-ös forma, kartonkötés, színes, fóliázott enveloppal, 730 Ft
Paasilinna akasztófahumorról megírt regényében tragikomikus helyzetek során ábrázolja az északi emberre jellemző határtalan szabadságvágyait.

Tunström, Göran: *A pusztai levél* (regény, Magyar Napló Könyvek, fordította Jávorszky Béla), 175 old., A/5-ös formátum, kartonkötés, színes, fóliázott enveloppal, 730 Ft
A nagysikerű svéd író Jézus és Keresztelő Szent János gyermek- és ifjúkorát jeleníti meg könyvében, mely a felkészülés és a küldetés tudat felébresztésének bensőséges regénye.

Könyveink a kiadóban – hétköznapokon 10–16 óra közt – 20% árkedvezménnyel megvásárolhatók! A kiadónál írásban megrendelt könyveket bolti áron – ingyenes csomagolással és ingyenes postai utánvétellel – címre kiküldjük.

**A SZÉPHALOM KÖNYVMŰHELY címe:
Budapest, Városligeti fasor 38. 1068 T./f.: 351-0593**

MEGNYÍLT

**a FILUM KIADÓ
KÖNYVNAGYKERESKEDÉSE
1137 Budapest, Katona J. u. 35.
(a KÉZIKÖNYV BT. régi helyén)
Tel./fax: 350-9198**

filozófia	vallás
szociológia	művészettörténet
pszichológia	esztétika
politológia	irodalomtudomány
történettudomány	nyelvészet

**magyar és világirodalom,
művészeti könyvek,
tanulást segítő kiadványok,
kézikönyvek, szótárak**

Szeretettel várjuk könyvesboltok, könyvtárak, egyetemek, főiskolák, középiskolák jelentkezését.

Nézzen be hozzánk! Megéri!

M Á R C I U S I Ú J D O N S Á G O K

Aubry, C.

Belle és Sébastien

173 old., 66/5, kötve

ISBN 963 11 7469 7

748 Ft

A születéstől árva Sébastien, a kis vadóc, és a hegyekben kóborló, az emberekben csalódott hatalmas fehér kutya egymásra találásának izgalmas, kalandos története.

Bálint Ágnes

Szeleburdi család

151 old., FR/5, kötve

ISBN 963 11 7470 0

898 Ft

A vidám „szeleburdi” család eseménydús, mozgalmas hétköznapijairól kedves humorral megírt történet.

Gáldi László

Ismerjük meg a versformákat!

(3. kiadás)

192 old., B/5, füzve

ISBN 963 11 7463 8

1298 Ft

Népszerűen megírt, tudományosan megalapozott munka a magyar verselés megannyi csínjáról-bínjáról. Hiánypótló könyv diákok, tanárok, költők és költőjelöltek számára.

Janikovszky Éva

Felnőtteknek írtam

(4. kiadás)

170 old., kötve, színes ill. Réber László

ISBN 963 11 7475 1

998 Ft

Janikovszky Éva

Mosolyogni tessék!

(2. kiadás)

156 old., kötve, színes ill. Réber László

ISBN 963 11 7476 x

998 Ft

Nyéki Erzsébet

A lovak is meztelenek

85 old., FR/5, füzve

ISBN 963 11 7475 3

598 Ft

Az elsőkötetes szerző elbeszélései egy kicsi közösség, család, rokonság mindennapi életéről szólnak. Táj és ember örökítődik meg a szinte egyszuszra elmondható sztorikban. Töredezett kicsi világ, amit ad, de hiteles.

A könyvek megrendelhetők a LAP-ICS Kft.-nél. 1134 Budapest, Váci út 45. Tel.: 359-0422

A CUSTOS-ZÖLD KÖNYVESBOLT

(1021 Budapest, Margit krt. 7.)

Telefon/fax: 212-5191)

ajánlata

**HÚSVÉT ELŐTT...
CSAK NÁLUNK!**

Gyimesi hímes tojások

(Összeállította Antalné Tankó Mária)

Az Erdélyi Múzeum Egyesület kiadása

Erdély egyik legkülönlegesebb tájegysége a Gyimes völgye, ahol a népi díszítő művészek mai napig megőrizték mintáik archaikus vonásait.

Innen származik a kötetben közreadott több mint 200 húsvéti hímes tojás-minta.

A minták eredeti nagyságúak, többségük színes reprodukció.

A kötet ára füzve 600 Ft

BUKSZ

B U D A P E S T I
K Ö N Y V S Z E M L E
1054 Budapest, V., Báthori u. 10.
Tel./Fax: (+ 36 1) 331 6308
E-mail: <BUKSZ@c3.hu>
Web: http://www.c3.hu/~buksz

BUKSZ 1999. tavasz

VITA

Kubinyi András – Engel Pálról

Bezeczkey Gábor – Max Blackról

Tímár Árpád: Az új Csontváry-reneszánszról

Horányi Attila – Dantéről

Tiszteletkőr – Mérei Ferencről

Takács József: Kultúranropológia és irodalomtörténet

Martin Warnke – A művészettörténet feladatairól

SZEMLE

Fontos könyvek, 1998. negyedik negyedév

Mi a pálya?

AZ AKADÉMIAI KIADÓ ÚJDONSÁGAI

Kollektív, társas, társadalmi. Pszichológia Szemle Könyvtár 2 *Szerkesztette: Kónya Anikó, Király Ildikó, Bodor Péter, Pléh Csaba*

A társas rokonfogalmak körüljárása – a kollektív és szociális, majd az utóbbi finomabb bontásában a társas és társadalmi sokféle és eltérő felhangú használata – végigkíséri a '98 tavaszán tartott pécsi szimpózium tanulmányait. Bodor Péter a tudományos ülés bevezetéseként alapvetően két szempontot emelt ki, amelyek a kérdéskör csomópontjait képezik. Az egyik gondolati körben Maurice Halbwachs kollektív emlékezet fogalma a hívószó – a szerző klasszikus írásaira támaszkodva. A második kör ennél tágabb és a társas terminusok (újra) értelmezésére szólít fel, a kérdést a bevezetés abban fogalmazta meg, hogy miként adnak értelmet a különböző tudományterületek ezeknek a homályosan körülírható fogalmaknak. Abban az áttekintésben, hogy ezekre a fogalmi csoportokra hogyan reflektálnak a vitáulésre érkezett írások, kétféle megoldás tűnt fel. Az egyik, hogy közvetlen módon próbálják a kérdést megragadni, fogalomtörténeti és ismeretelméleti szintű elemzéssel. A másik a példázatok által való megvilágítás, amikor a tanulmányok a társas fogalmakat meghatározott elméleti keretbe helyezik, vagy akár vizsgálatok kapcsán adnak azoknak jelentést, értelmező erőt.

A kognitív szemlélettel átitatott pszichológia mostani korszakában a kollektív fogalma újjáéledt, benne azzal a meggyőződéssel, hogy az ember legprivátabb gondolataiban is társas lény. A „kollektív” által a klasszikus korszakhoz hasonlóan összetalálkoznak a humán tudományok területei. Erre teszünk kísérletet, amikor szociológiai, néprajzi és valláselméleti tanulmányokat elegyítünk a pszichológiai írásokkal, majd a kötet végén közöljük az írásoknak a szimpóziumon történt megvitatását.

Ára: 1104 Ft áfával

ISBN 963 05 7616 3

HUISSN 1419-4511

ENGLÄNDER TIBOR

VIASKODÁS A BIZONY- TALANNAL

A VALÓSZÍNŰSÉGI ÍTÉLETALKOTÁS
EGYES PSZICHOLÓGIAI PROBLÉMÁI

AKADÉMIAI KIADÓ

Engländer Tibor: Viaskodás a bizonytalannal

A valószínűségi ítéletalkotás egyes pszichológiai problémái

Az ember számára nehéz és nem igazán testre szabott feladat, hogy saját bizonytalanságát és annak mértékét felismerje, hogy képes legyen valószínűségeken megfogalmazott ítéleteket hozni. Az emberi kultúrtörténet és a pszichológiai kutatások egyaránt erről a nehézségről vallanak. Sajátos pszichológiai folyamatok, sajátos mentális tevékenységformák lépnek fel, amikor valószínűségi ítételeknek ezekre a háttérfolyamataira irányultak. Ezeket a kutatások, valamint a kutatások előzményeit mutatja be a könyv, amely hasznos olvasmány lehet a pszichológia, a valószínűségszámítás, a kognitív tudományok művelői, a döntésemélettel foglalkozók számára. A terület alapos áttekintése jó tájékozódási, tanulási lehetőséget biztosít egyetemistáknak, főiskolásoknak.

Ára: 1380 Ft

ISBN 963 05 7614 7

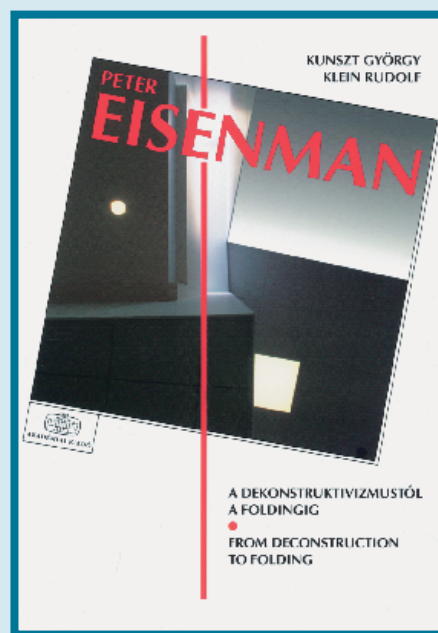

Kunzt György – Klein Rudolf: PETER EISENMAN A dekonstruktívizmustól a foldingig

Peter Eisenman a 20. század harmadik harmada amerikai építészetének kiemelkedő, világhírű alakja. Tanítványai és követői szerint épületeivel és építészetelméletével korunkban azt a szerepet játssza, amelyet a század első két harmadában Le Corbusier töltött be. Nemzetközi hírnevét elsősorban azzal szerezte, hogy a '80-as évek végén a nyugati világban uralkodóvá vált dekonstruktivisták építészeti mozgalom fő alakjaként jelent meg. A '90-es évek közepére Eisenman gondolkodásában és alkotói, tervezői habitusában előtérbe került a filozófiai és építészeti „folding” ideája és technikája. A kötet az építés és a filozófia szempontjából egyaránt szakszerű pontossággal kívánja bemutatni Eisenman eddigi életművét.

ISBN 963 05 7540 X

Ára: 3980 Ft

Megrendelhető az Akadémiai Kiadó vevőszolgálatánál
Tel.: 464-8200, fax: 464-8201
ill. megvásárolható a könyvesboltokban